

**Academy of
Democratic
Modernity**

Ευκαιρίες και κίνδυνοι του Τρίτου Παγκοσμίου Πολέμου

Ιανουάριος 2023

Ευκαιρίες και Κίνδυνοι του Τρίτου Παγκόσμιου Πολέμου

email: info@democraticmodernity.com
website: <https://democraticmodernity.com/>

Μέρος 1: Οι ενδοσυστημικές συγκρούσεις των κρατικών δυνάμεων

4

Φανταστείτε ότι γίνεται πόλεμος - και ένα από τα εμπλεκόμενα μέρη δεν το γνωρίζει. Ο Τρίτος Παγκόσμιος Πόλεμος μαίνεται από την κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης πριν από 30 και πλέον χρόνια. Κάθε μέρος του κόσμου επηρεάζεται. Κάθε άνθρωπος βρίσκεται αντιμέτωπος με τις συνέπειες αυτού του πολέμου, και όλα τα κέντρα εξουσίας της καπιταλιστικής νεωτερικότητας έχουν κινητοποιήσει όλη τους τη δύναμη για αυτή τη σύγκρουση. Μόνο οι δημοκρατικές δυνάμεις - λαϊκά κινήματα, αντισυστημικές δυνάμεις¹, συνδικάτα, κόμματα, κοινωνικές οργανώσεις, ιδρύματα, σύλλογοι, καλλιτέχνες, διανοούμενοι κ.λπ. αναγνωρίζουν την κατάσταση. Το κάνουν απρόθυμα και διστακτικά. Η τεράστια στρατιωτική κλιμάκωση που σημειώθηκε κατά τη διάρκεια του πολέμου στην Ουκρανία ήταν ο λόγος που είδαμε τον ελέφαντα στο δωμάτιο. Ο Τρίτος Παγκόσμιος Πόλεμος διαμορφώνει τον κόσμο μας σήμερα. Είναι μεγάλη πρόκληση για τις δημοκρατικές δυνάμεις η κατανόηση των πολιτικών εξελίξεων και η εξεύρεση μιας αποτελεσματικής απάντησης τόσο σε τοπικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο χωρών, ηπείρων και σε ολόκληρο τον κόσμο.

Στο παρακάτω κείμενο επιχειρούμε να παρουσιάσουμε τα βασικά κίνητρα και τις συγκρούσεις των δυνάμεων της καπιταλιστικής νεωτερικότητας εντός του Τρίτου Παγκοσμίου Πολέμου και να ορίσουμε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του και τη διάκρισή του από τους προηγούμενους παγκόσμιους πολέμους. Θα δείξουμε επίσης τρόπους με τους οποίους οι δημοκρατικές δυνάμεις του κόσμου μπορούν να αξιοποιήσουν την αναπόφευκτη συμμετοχή τους σε αυτόν τον πόλεμο για να οικοδομήσουν μια εναλλακτική λύση στην καπιταλιστική νεωτερικότητα και να επιλύσουν τα τεράστια κοινωνικά προβλήματα του 21ου αιώνα. Όσο η πλειονότητα των δημοκρατικών δυνάμεων συνεχίζει να αγνοεί το γεγονός του ότι οι ίδιες αυτές αποτελούν επίσης μία δρώσα δύναμη στον Τρίτο Παγκόσμιο Πόλεμο, η νίκη θα παραδίδεται απερίσκεπτα στις δυνάμεις της καπιταλιστικής νεωτερικότητας, επιτρέποντας κατά συνέπεια την καταστροφή των θεμελίων της ανθρώπινης ζωής.

1 Στο βιβλίο *Sociology of Freedom*, ο Οτσαλάν, αξιολογεί πέντε κινήματα τα οποία θεωρεί ως αντισυστημικές δυνάμεις στα αντίστοιχα κεφάλαια: Η Κληρονομιά του Υπαρκτού Σοσιαλισμού, Επαναξιολόγηση του Αναρχισμού, Φεμινισμός: Η Εξέγερση της Παλαιότερης Αποικίας, Οικολογία: Η Εξέγερση του Περιβάλλοντος, Πολιτιστικά Κινήματα: Η παράδοση εκδικείται το Έθνος-Κράτος

Ο πόλεμος στην Ουκρανία οδηγεί σε μια παραδοχή

“Πρόκειται για ένα είδος τρίτου παγκόσμιου πολέμου που διεξάγεται αποσπασματικά”. (2) Τα λόγια αυτά ειπώθηκαν από τον Πάπα Φραγκίσκο τον Ιούνιο του 2015 σε σχέση με τις τότε εξελίξεις στη Μέση Ανατολή, αλλά και στην Ουκρανία. Ενώ η Γερμανίδα καγκελάριας δήλωσε: “Κάνω τα πάντα για να αποτρέψω μια κλιμάκωση που θα οδηγήσει σε έναν τρίτο παγκόσμιο πόλεμο”, (3) και ο πρόεδρος των ΗΠΑ Μπάιντεν δήλωσε: “Δεν θα πολεμήσουμε τον τρίτο παγκόσμιο πόλεμο στην Ουκρανία”, (4) συνεχίζουν να παρουσιάζουν τον Γ΄ Παγκόσμιο Πόλεμο ως ένα μελλοντικό σενάριο. Ωστόσο, ο Πάπας, αυτό το καλοκαίρι, όξυνε την εκτίμησή του: “Για μένα, σήμερα, ο Γ΄ Παγκόσμιος Πόλεμος έχει ξεσπάσει”. (5)

Στα μέσα ενημέρωσης το θέμα συνεχίζει να συζητείται διεθνώς, κυρίως λόγω μιας από τις πιθανές εκβάσεις του πολέμου στην Ουκρανία που δεν έχει συμβεί ακόμη. Το γεγονός αυτό δεν μπορεί παρά να είναι ακόμη πιο οδυνηρό. Είναι εντυπωσιακό ότι η χρήση πυρηνικών όπλων χρησιμοποιείται επανειλημμένα ως κριτήριο προκειμένου να προσδιοριστεί αν και κατά πόσο έχει ξεσπάσει η πιο ολοκληρωμένη μορφή πολέμου. Κατά την άποψη των περισσότερων διεθνών μέσω ενημέρωσης, εφόσον αυτό δεν έχει συμβεί ακόμη στην Ουκρανία, δεν είναι ακόμη δυνατόν να μιλάμε για παγκόσμιο πόλεμο. Οι δύο παγκόσμιοι πόλεμοι του περασμένου αιώνα χρησιμεύουν ως πλαίσιο αναφοράς για τον ομολογουμένως δύσκολο προσδιορισμό του κατά πόσον ο κόσμος βρίσκεται ήδη σε έναν τρίτο παγκόσμιο πόλεμο: διαρκείς φυσικές μάχες που διαρκούν για χρόνια, κινητοποίηση εκατομμυρίων στρατιωτών, σχετικά σαφείς γραμμές μετώπου, περισσότερο ή λιγότερο σταθερές συμμαχίες, εικόνες μαζικής καταστροφής και -όπως ήδη αναφέρθηκε- χρήση πυρηνικών όπλων. Σημαντικές δημοκρατικές δυνάμεις σε διάφορα μέρη του κόσμου έχουν αναγνωρίσει την ύπαρξη του Τρίτου Παγκόσμιου Πολέμου εδώ και πολλά χρόνια και είναι έτσι σε θέση να ασκήσουν με επιτυχία δημοκρατική πολιτική για τις αντίστοιχες κοινωνίες τους. Αυτό ισχύει τόσο για το κίνημα των Ζαπατίστας στο Μεξικό (6) όσο και για το PKK στο Κουρδιστάν και τη Μέση Ανατολή (7). Είναι ήδη ένα σημαντικό βήμα σε σχέση με την πλειονότητα των δημοκρατικών δυνάμεων σε διάφορα μέρη του κόσμου, οι οποίες είτε αποσύρονται από αυτό το κρίσιμο πολιτικό συμπέρασμα, είτε δεν είναι σε θέση να το αναλύσουν και να το διατυπώσουν. Θα δείξουμε ότι ένας παγκόσμιος πόλεμος παρατηρείται στην πράξη εδώ και πολύ καιρό. Δυστυχώς, οι δυνάμεις αυτές συχνά συνεχίζουν να κλείνουν τα μάτια, παρόλο που η δημοκρατική τους πρακτική γίνεται όλο και πιο αναγκαία για το συμφέρον των εργαζομένων, των γυναικών, της νεολαίας και όλων των κοινωνιών και των καταπιεσμένων λαών του κόσμου.

Η σύγκρουση των εθνών-κρατών για την πολυπολική παγκόσμια τάξη

6

Μία από τις κύριες συγκρούσεις στο πλαίσιο του Τρίτου Παγκόσμιου Πολέμου συμβαίνει όταν τα ισχυρότερα έθνη-κράτη ή συμμαχίες πολλών από αυτά, όπως η ΕΕ, ανταγωνίζονται μεταξύ τους για την πιο πλεονεκτική θέση ισχύος στο πλαίσιο της ολοένα και περισσότερο αναδυόμενης πολυπολικής παγκόσμιας τάξης. Σε αυτή τη διαδικασία μπορούμε να παρατηρήσουμε πώς οι ΗΠΑ, η ΕΕ, η Βρετανία, η Ρωσία και η Κίνα ειδικότερα - αλλά και άλλοι εθνικοί κρατικοί δρώντες όπως η Ινδία και η Ιαπωνία - χρησιμοποιούν ένα ευρύ φάσμα οικονομικών, μιντιακών, στρατιωτικών, βιολογικών και πολιτικών μέσων ο ένας εναντίον του άλλου. Ο 20ός αιώνας χαρακτηρίστηκε από διπολικές σχέσεις ισχύος από το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Μετά την κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης, οι ΗΠΑ είχαν τη δυνατότητα να χαρούν για λίγο και εκστατικά τη θέση τους ως "πρώτη και τελευταία παγκόσμια υπερδύναμη". Για να το θέσουμε με τα αλαζονικά πλέον λόγια του Αμερικανού γεωπολιτικού αναλυτή Τζορτζ Φρίντμαν: *"Οι Ηνωμένες Πολιτείες είναι οικονομικά, στρατιωτικά και πολιτικά η ισχυρότερη χώρα στον κόσμο και δεν υπάρχει κανένας πραγματικός αμφισβητίας αυτής της δύναμης. [...] Η εγγενής δύναμη των Ηνωμένων Πολιτειών σε συνδυασμό με τη γεωγραφική τους θέση τις καθιστά τον κεντρικό παίκτη του 21ου αιώνα"*. (8) Γρήγορα όμως έγινε φανερό ότι οι ΗΠΑ, ως η μόνη κυρίαρχη δύναμη της καπιταλιστικής νεωτερικότητας, δεν μπορούσαν να αντιμετωπίσουν τα τεράστια προβλήματα που διαιωνίζονται από το ίδιο τους το σύστημα. Σήμερα, η αυξανόμενη απώλεια κύρους και ισχύος των ΗΠΑ έχει φτάσει στο σημείο όπου οι προαναφερθείσες δυνάμεις αμφισβητούν ανοιχτά την αξίωση των ΗΠΑ για αποκλειστική ηγεμονία και ανταγωνίζονται ενεργά για τις αντίστοιχες θέσεις τους στην πολυπολική παγκόσμια τάξη. Ο Rıza Altun, ηγετικό μέλος του ΡΚΚ, περιγράφει τη δυναμική αυτή ως εξής: *"Το σύστημα αναζητά τρόπους εξόδου από την κρίση. Κάθε ιμπεριαλιστική χώρα σχεδιάζει και ακολουθεί τα δικά της πλάνα για να την ξεπεράσει. Με τον τρόπο αυτό, εμπλέκονται σε εσωτερικές αντιφάσεις και αγώνες. Ταυτόχρονα, ανταγωνίζονται μεταξύ τους σε παγκόσμια κλίμακα, δημιουργώντας παγκόσμιο χάος"*. (9) Σε αυτή τη διαδικασία, κάθε μια από τις δυνάμεις της καπιταλιστικής νεωτερικότητας ακολουθεί τη δική της στρατηγική, που προκύπτει τόσο από τη συγκεκριμένη γεωστρατηγική της θέση όσο και από τις πολιτικές, οικονομικές, στρατιωτικές και κοινωνικές συνθήκες. Ας ριξουμε μια σύντομη ματιά στον στρατηγικό προσανατολισμό των τεσσάρων ισχυρότερων ανταγωνιστών ανά μεταξύ των εθνών-κρατών στον Τρίτο Παγκόσμιο Πόλεμο.

Οι ΗΠΑ αντιστέκονται εδώ και πολύ καιρό στο να εγκαταλείψουν τη διεκδίκηση της πρωτοκαθεδρίας και της ηγεμονίας της καπιταλιστικής νεωτερικότητας. Αλλά ακόμη και οι πολυάριθμες στρατιωτικές επεμβάσεις τους μετά την 11η Σεπτεμβρίου 2001 -ιδιαίτερα στη Μέση Ανατολή- δεν έχουν αποτρέψει το γεγονός να θεωρούνται όλο και περισσότερο ως ένας ασταθής και ταλαντευόμενος γίγαντας. Κανείς δεν μπορεί να αρνηθεί ότι η χώρα εξακολουθεί να διαθέτει τεράστια στρατιωτική, οικονομική και πολιτική ισχύ και είναι έτοιμη να τη χρησιμοποιήσει παγκοσμίως για να διεκδικήσει τα συμφέροντά της. Ταυτόχρονα, και ειδικά από τότε που ανέλαβε την εξουσία η κυβέρνηση Μπάιντεν, βλέπουμε ότι οι ΗΠΑ βασίζονται όλο και περισσότερο στη συμμαχία του NATO για να μπορέσουν να κρατηθούν στον Τρίτο Παγκόσμιο Πόλεμο. Στην αρχή της θητείας του Μπάιντεν, αυτό που ακόμη αποκαλούνταν με ασάφεια ως “συμμαχία των δημοκρατιών του κόσμου” έχει μετατραπεί σε μια σκληρή ενεργοποίηση και πειθάρχηση των κρατών μελών του NATO υπό την αγγλοσαξονική ηγεσία (ΗΠΑ, Ηνωμένο Βασίλειο) από τότε που άρχισε ο πόλεμος στην Ουκρανία. Οι ΗΠΑ επιδιώκουν με τη στρατηγική τους να εμπλέξουν τη Ρωσία και την Κίνα σε παρατεταμένους πολέμους μπροστά στο κατώφλι τους και έτσι να τις αποδυναμώσουν - στην Ουκρανία, τη Γεωργία ή την Ταϊβάν - και ταυτόχρονα να εμπλέξουν στρατιωτικά περισσότερο την ΕΕ, ενώ παράλληλα να καταστήσουν τις επιμέρους χώρες της ΕΕ οικονομικά εξαρτημένες από τις ενεργειακές προμήθειες των ΗΠΑ όπως και να τις κρατήσουν πολιτικά διχασμένες. Η ολοκληρωμένη προσέγγιση που ακολουθούν οι ΗΠΑ σε παγκόσμιο επίπεδο συνοψίστηκε πρόσφατα από το μέλος του Εκτελεστικού Συμβουλίου του ΡΚΚ Duran Kalkan: *“Προκειμένου να παρατείνουν τη ζωή του συστήματος και τη δική τους πρωτοκαθεδρία, λέγεται σε ορισμένους κύκλους ότι οι ΗΠΑ εφαρμόζουν μια “φόρμουλα τριών NATO”.* Η πρώτη από αυτές είναι το ‘ευρωπαϊκό NATO’. Είναι προφανές ότι ο αγώνας αυτού του NATO είναι εναντίον της Ρωσίας. Το δεύτερο είναι το “NATO του Ειρηνικού” που στρέφεται κατά της Κίνας. Τον Σεπτέμβριο του 2021, οι Ηνωμένες Πολιτείες σχημάτισαν το AUKUS² με την Αυστραλία και το Ηνωμένο Βασίλειο. Το τρίτο είναι το ‘NATO της Μέσης Ανατολής’ κατά του Ιράν. Το Ισραήλ και ορισμένα αραβικά κράτη αποτελούν τον πυρήνα αυτής της

2 Η AUKUS (ακρωνύμιο της Αυστραλίας, του Ηνωμένου Βασιλείου και των Ηνωμένων Πολιτειών) είναι μια τριμερής στρατιωτική συμμαχία που συνήφθη στα μέσα Σεπτεμβρίου 2021 μεταξύ της Αυστραλίας, του Ηνωμένου Βασιλείου και των Ηνωμένων Πολιτειών. Αντικείμενο της συμφωνίας είναι η υποστήριξη της Αυστραλίας από τις ΗΠΑ και το Ηνωμένο Βασίλειο στην ανάπτυξη και ανάπτυξη πυρηνικών υποβρυχίων. Επιπλέον, προβλέπεται η ανταλλαγή γνώσεων, μεταξύ άλλων, σε θέματα τεχνητής νοημοσύνης, κβαντικής τεχνολογίας και κυβερνοχώρου. (10)

συμμαχίας. Γίνεται μάλιστα λόγος για την τουρκική Δημοκρατία που θα λάβει θέση σε αυτόν τον οργανισμό”. (11) Οι ΗΠΑ ελπίζουν να διατηρήσουν τον μοναδικό ηγεμονικό τους ρόλο στην καπιταλιστική νεωτερικότητα μέσω νέων μπλοκ και συμμαχιών τύπου NATO, στις οποίες κυριαρχούν ασυμβίβαστα. Εναλλακτικά, σε αυτό που θεωρεί ως το χειρότερο σενάριο, ελπίζει να καταλάβει την πιο πλεονεκτική θέση σε μια πολυπολική παγκόσμια τάξη. Για να το πετύχουν αυτό, οι ΗΠΑ είναι έτοιμες να βυθίσουν μεγάλα τμήματα του κόσμου, συμπεριλαμβανομένης της Ευρώπης, σε βαθύ και μακροχρόνιο χάος. Το αποτέλεσμα αυτής της πολιτικής περιγράφεται από τον Κούρδο πρωτοπόρο στοχαστή και συνιδρυτή του ΡΚΚ, Αμπντούλάχ Οτσαλάν, ως μια *“αυτοκρατορία του χάους, την οποία θα μπορούσαμε επίσης, κατά μία έννοια, να ονομάσουμε τρίτο παγκόσμιο πόλεμο”* (12).

Η Ρωσία αναζητά το ρόλο της στην καπιταλιστική νεωτερικότητα

Με τον πόλεμο στην Ουκρανία, η Ρωσία έδειξε την αποφασιστικότητά της να εξασφαλίσει την όσο το δυνατό πιο πλεονεκτική θέση στην πολυπολική παγκόσμια τάξη πραγμάτων με τη βοήθεια μαζικής στρατιωτικής δύναμης. Από την ανάληψη της εξουσίας από τον Πούτιν το 1999, το ρωσικό κράτος επιδιώκει στόχους ενίσχυσης της εσωτερικής του συνοχής και (εκ νέου) απόκτησης περιφερειακής επιρροής, ιδίως στη Μέση Ανατολή, την Ευρώπη, τη Βόρεια Αφρική και την Κεντρική Ασία. Έχει ενσωματωθεί οικονομικά στην καπιταλιστική νεωτερικότητα μέσω της πώλησης των φυσικών της πόρων και έχει ως στόχο τη διπλωματική της αναγνώριση ως ισότιμου παράγοντα. Το ρωσικό κράτος ελπίζει να λάβει μεσοπρόθεσμα την επιθυμητή θέση του στην πολυπολική παγκόσμια τάξη με τη βοήθεια διαφόρων ενεργειών. Για παράδειγμα, η επιθετικότητα της ομιλίας του Πούτιν στη Διάσκεψη του Μονάχου για την Ασφάλεια το 2007, η οικονομική επίθεση μέσω της έναρξης λειτουργίας του αγωγού Nord Stream 1 στα τέλη του 2011 και η τρέχουσα στρατιωτική επίθεση στην Ουκρανία. Μεγάλα τμήματα της ρωσικής ελίτ υπό την ηγεσία του Πούτιν βασίζονται σε μια ευρασιατική στρατηγική, δηλαδή στην ενίσχυση των ηπειρωτικών σχέσεων προκειμένου να σπάσει η παγκόσμια αξίωση των ΗΠΑ για αποκλειστική ηγεμονία. Η Ρωσία θέλει να ενισχύσει τη θέση εξουσίας της μέσω στενών σχέσεων με την Κίνα στην Άπω Ανατολή και με την Τουρκία και το Ιράν στη Μέση Ανατολή. Ταυτόχρονα, επιδιώκει να αποδυναμώσει την ΕΕ ως ανταγωνιστή στην πολιτική ισχύος, υποστηρίζοντας εθνικιστικές δυνάμεις και καλλιεργώντας στενές οικονομικές σχέσεις με συγκεκριμένες χώρες, ιδίως με τη Γερμανία. Η Ντάρια Πλατόνοβα ήταν κόρη του Ρώσου κρατικού ιδεολόγου Αλεξάντερ Ντούγκιν. Ήταν και αυτή μια περιζήτητη σχεδιάστρια στρατηγικής πολιτικής στη Ρωσία μέχρι τη δολοφονία της τον

Αύγουστο του τρέχοντος έτους. Σε συνέντευξή της τον Μάιο του 2022, η Ντάρια Πλατόνοβα περιέγραψε έμμεσα τη γεωγραφικά ολοκληρωμένη στρατηγική που ακολουθεί η Ρωσία στη σύγκρουση της πολυπολικής παγκόσμιας τάξης πραγμάτων: “Το ενδιαφέρον μου εστιάζεται τόσο στο χώρο του ευρωπαϊκού πολιτισμού όσο και στη Μέση Ανατολή, όπου συντελείται ένα είδος συντηρητικής επανάστασης - από τη συνεχή αντιπαράθεση του Ιράν με την αμερικανική ηγεμονία, τον αγώνα της Συρίας κατά του δυτικού ιμπεριαλισμού, μέχρι την Τουρκία, η οποία παρουσιάζει πλέον ενδιαφέρουσες τάσεις αποδέσμευσης από το ΝΑΤΟ και το αγγλοσαξονικό γεωπολιτικό μπλοκ και προσπαθεί να οικοδομήσει την εξωτερική της πολιτική σε πολυπολική βάση σε διάλογο με τον ευρασιατικό πολιτισμό. Νομίζω ότι είναι σημαντικό να παρακολουθούμε τις διεργασίες στη Μέση Ανατολή, καθώς πρόκειται για ένα από τα στάδια του αγώνα κατά του ιμπεριαλισμού. Από την άλλη πλευρά, ενδιαφέρομαι επίσης πολύ για τις αφρικανικές χώρες- αντιπροσωπεύουν για την Ευρώπη και τη Ρωσία τον “άλλο”, από την ανάλυση του οποίου μπορούμε να κατανοήσουμε καλύτερα τον πολιτισμό τους”. (13) Ωστόσο, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η Ρωσία δεν επιδιώκει μια εναλλακτική λύση στο σημερινό σύστημα, αλλά έναν εξέχοντα ρόλο στην καπιταλιστική νεωτερικότητα. Με τα λόγια του Αμπντουλάχ Οτσαλάν: “Το καπιταλιστικό σύστημα της κουλτούρας της αμερικανικής ηπείρου έχει δείξει την ικανότητα να επεκτείνεται σε όλους τους πολιτισμούς- από τον Ειρηνικό και την Αυστραλία μέχρι την Ινδία, την Κίνα και την Ιαπωνία και από την Αφρική μέχρι τη Ρωσία και τη Νότια Σιβηρία. Κατά μία έννοια, έχει κερδίσει τον πόλεμο των κουλτούρων και των πολιτισμών.” (14) Ωστόσο, ο βαθμός στον οποίο η Ρωσία θα πετύχει την πολιτική της είναι αμφίβολος - όχι μόνο λόγω των στρατιωτικών δυσκολιών του ρωσικού στρατού στον πόλεμο της Ουκρανίας. Ο εκπρόσωπος του PKK Riza Altun επεσήμανε το θεμελιώδες πρόβλημα της Ρωσίας το 2018: “Η Ρωσία προσπαθεί να βρει μια διέξοδο από την κρίση με τη βοήθεια ξεπερασμένων εννοιών όπως το έθνος-κράτος και ο συγκεντρωτισμός. Ωστόσο, η Ρωσία σε καμία περίπτωση δεν θα πετύχει σε αυτόν τον δρόμο. [...] Οι δυνάμεις αυτές προσπαθούν να βρουν μια θέση στο νέο σύστημα με βάση καπιταλιστικές μεθόδους 100 έως 200 ετών. Αλλά αυτή η προσέγγιση δεν θα οδηγήσει σίγουρα σε καμία λύση. Αντίθετα, θα βαθύνει την υπάρχουσα κρίση και το χάος. Αυτό ακριβώς μπορούμε ήδη να παρατηρήσουμε. Επειδή αυτές οι δύο δυνάμεις [Ρωσία και Κίνα, σημείωση του συγγραφέα] έγιναν μέρος του παγκόσμιου συστήματος πολύ πρόσφατα, δεν έχουν εκτεταμένη εμπειρία με τον καπιταλισμό. Ως εκ τούτου, αντιπροσωπεύουν μια οπισθοδρομική καπιταλιστική νοοτροπία. Η ρωσική πολιτική στοχεύει στην επιβολή της δικής της πολιτικοστρατιωτικής ηγεμονίας στους άλλους. [...] Όλα αυτά είναι πράγματα που ανήκουν στο παρελθόν του καπιταλισμού. Η οικοδόμηση παγκόσμιας

ηγεμονίας με βάση αυτές τις προσεγγίσεις δεν θα είναι δυνατή”. (15) Παρά τη δήλωση αυτή, μπορούμε να υποθέσουμε ότι στο ορατό μέλλον το ρωσικό κράτος θα συνεχίσει να χρησιμοποιεί όλη την οικονομική, στρατιωτική και πολιτική του ισχύ για να επιβληθεί στις συγκρούσεις που συνοδεύουν την ανάπτυξη της πολυπολικής παγκόσμιας τάξης.

Ευρωπαϊκή στρατηγική αυτονομία

Η Ευρώπη είναι η ιστορική γενέτειρα της καπιταλιστικής νεωτερικότητας, γεγονός που είναι δεδομένο στις ιστορικές εξελίξεις που έλαβαν χώρα στο Λονδίνο και το Άμστερνταμ από τον 16ο αιώνα και μετά. Σήμερα, η ΕΕ και τα ισχυρότερα κράτη μέλη της πρέπει να παραδεχτούν στον εαυτό τους ότι υπάρχει μεγάλο χάσμα μεταξύ της αυτοδιακήρυξης της ισχύος τους και της ικανότητάς τους να δράσουν στον συνεχιζόμενο Τρίτο Παγκόσμιο Πόλεμο. Εδώ και χρόνια, κορυφαίοι εκπρόσωποι της ΕΕ μιλούν για “ευρωπαϊκή στρατηγική αυτονομία” (16) και προφητεύουν ότι η ΕΕ θα διεκδικήσει τα δικά της συμφέροντα σε παγκόσμιο επίπεδο με “τη γλώσσα της ισχύος”. (17) Τα κράτη μέλη της ΕΕ, ιδίως η Γερμανία και η Γαλλία, επιδιώκουν μια πλεονεκτική θέση στην αναδυόμενη πολυπολική παγκόσμια τάξη μέσω μιας Ένωσης που είναι πολιτικά, οικονομικά και στρατιωτικά ενωποιημένη. Τα μέλη αυξάνονται με την εισδοχή νέων μελών από τα Βαλκάνια έως τον Καύκασο. Το όραμα είναι μια ΕΕ που δεν εξαρτάται πλέον στρατιωτικά από τις ΗΠΑ. Είναι οικονομικά κυρίαρχη και πολιτικά ενωμένη, εξασφαλίζοντας ισχύ και κέρδη για τα μέλη της που δεν θα μπορούσαν ποτέ να επιτύχουν σε παγκόσμιο επίπεδο μόνα τους. Από τις αρχές της δεκαετίας του 2000, πολλές χώρες της ΕΕ με επικεφαλής τη Γερμανία και τη Γαλλία έχουν ακολουθήσει μια πολιτική στενών οικονομικών σχέσεων με τις άλλες δύο μεγάλες ευρασιατικές δυνάμεις, τη Ρωσία και την Κίνα. Ωστόσο, στον απόηχο του πολέμου στην Ουκρανία, η ΕΕ αναγκάζεται να παραδεχτεί ότι εξακολουθεί να μην έχει επαρκή αυτονομία και δική της ισχύ για να ακολουθήσει μια αυτοδύναμη πολιτική που δεν θα βασίζεται στην ευθυγράμμιση με κάποιο από τα δύο μέρη της σύγκρουσης, τις ΗΠΑ ή τη Ρωσία και την Κίνα. Κατά συνέπεια, οι χώρες της ΕΕ -συμπεριλαμβανομένων της Γερμανίας και της Γαλλίας, που διεκδικούν ηγετικό ρόλο στην καπιταλιστική νεωτερικότητα- αναγκάζονται να περιορίσουν σημαντικά τις σχέσεις τους με τη Ρωσία και να ξεκινήσουν κάτι ανάλογο με την Κίνα. Προς το παρόν, πρέπει να αποδεχτούν με ηπιότητα τη στρατιωτική και οικονομική τους εξάρτηση από τον αγγλοσαξονικό κόσμο. Ο Riza Altun βρίσκει την ακόλουθη περιγραφή για αυτή την αντιφατική κατάσταση: *“Οι ευρωπαϊκές χώρες ακολουθούν μια πολιτική στην οποία, από τη μια πλευρά, παίρνουν τη θέση τους στο πλαίσιο του σχεδίου παγκόσμιας ηγεμονίας που σχεδιάστηκε από τις ΗΠΑ, αλλά από την άλλη, διαχωρί-*

ζονται από αυτό και απαιτούν το μερίδιό τους στο παγκόσμιο σύστημα. Αν και δύο από τις παγκόσμιες δυνάμεις, οι ΗΠΑ και η Ρωσία, βρίσκονται σε έντονη αντιπαράθεση μεταξύ τους, οι ΗΠΑ προσπαθούν να δημιουργήσουν ένα κοινό μέτωπο κατά της Ρωσίας στο πλαίσιο μιας συμμαχίας με τους Ευρωπαίους εταίρους τους. Ταυτόχρονα, υπάρχουν ευρωπαϊκές χώρες που δεν θέλουν να εγκαταλείψουν τις σχέσεις τους με τη Ρωσία. Ενώ οι ΗΠΑ αναπτύσσουν μια νέα πολιτική απέναντι στο Ιράν³ προκειμένου να επιβάλουν τη δική τους ηγεμονία στη Μέση Ανατολή, η Γερμανία, η Γαλλία και η Μεγάλη Βρετανία αντιδρούν συγκρατημένα και προσπαθούν να μείνουν όσο το δυνατόν περισσότερο έξω από αυτή τη σύγκρουση". (19) Από τον περασμένο Σεπτέμβριο το γερμανικό κράτος επιμένει στρατηγικά στη δική του ανάπτυξη απολαμβάνοντας την ασφάλεια του ΝΑΤΟ, της διατλαντικής συμμαχίας. Το γερμανικό κράτος στοχεύει να αναπτύξει τόσο το ίδιο όσο και την ΕΕ οικονομικά και στρατιωτικά, ώστε από το 2030 και μετά και οι δύο να έχουν τη δύναμη να ανταγωνίζονται επιθετικά στο πλαίσιο της πολυπολικής παγκόσμιας τάξης πραγμάτων. Το γεγονός ότι αυτό οδηγεί ήδη σε αποσταθεροποίηση της Ευρώπης και της Ασίας είναι ιδιαίτερα αδιαμφισβήτητο από την έναρξη του πολέμου στην Ουκρανία. Είναι αμφίβολο αν η ΕΕ θα μπορέσει να ξεπεράσει τη σημερινή πολιτική αστάθεια, την οικονομική αδυναμία και τη στρατιωτική της εξάρτηση, ώστε να αντιμετωπίσει επί ίσοις όροις μακροπρόθεσμα τόσο τις ΗΠΑ όσο και την Κίνα και τη Ρωσία.

Η νέα αυτοπεποίθηση της Κίνας

Ως ο τέταρτος αποφασιστικός παράγοντας στην πολυπολική παγκόσμια τάξη, η Κίνα ακολουθεί μια πολιτική εξομάλυνσης ή καταστολής των εσωτερικών αντιφάσεων, επέκτασης της στρατιωτικής της ισχύος και χρήσης του ήδη εκτεταμένου οικονομικού της μηχανισμού για την υλοποίηση της παγκόσμιας ισχύος που διεκδικεί. Η κινεζική "πολιτική της εντατικοποιημένης εκμετάλλευσης και του εθνικοκρατικού Παραδείγματος" (20) υπόσχεται εθνοκρατικό συγκεντρωτισμό στην υπηρεσία της αύξησης των κερδών. Αυτό συμβαίνει παράλληλα με την καταστολή της κοινωνικής αντίστασης μέσω της εκτεταμένης χρήσης της πιο προηγμένης βιοτεχνολογίας και της πληροφορικής. Εντείνοντας τις οικονομικές σχέσεις ανάπτυξης και εξάρτησης με χώρες της Αφρικής, της Μέσης Ανατολής, της Νότιας Αμερικής, της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και της Κεντρικής Ασίας, η Κίνα προσπαθεί να ενισχύσει τη δική της θέση στην πολυπολική παγκόσμια τάξη και να παρουσιαστεί στην καπιταλιστική νεωτερικότητα ως αξιόπιστος ηγέτης. Με την καθοδήγηση της Κίνας, μέρη του κόσμου που σήμερα είναι λιγότερο ενσωματωμένα στο καπιταλιστικό και

3 Βλ. π.χ. τη "Διακήρυξη των Συμφωνιών του Αβραάμ" μεταξύ των ΗΠΑ, του Ισραήλ, των ΗΑΕ, του Μπαχρέιν και του Σουδάν (18).

ιμπεριαλιστικό σύστημα μπορούν να ενσωματωθούν ακόμη πιο κερδοφόρα στην καπιταλιστική διαδικασία εκμετάλλευσης.

Παρά την αντίθεση των ΗΠΑ και των συμμάχων τους στο NATO, η Κίνα έχει ήδη ξεπεράσει αυτές τις κλασσικές δυνάμεις της καπιταλιστικής νεωτερικότητας σε πολλές χώρες της Αφρικής και της Νότιας Αμερικής, αναβαθμίζοντας την θέση της ως ο μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος σε αυτές τις γεωγραφικές περιοχές. Με τη βοήθεια εγχειρημάτων όπως ο “Νέος Δρόμος του Μεταξίου” και συμμαχιών μεταξύ κρατών όπως ο “Οργανισμός Συνεργασίας της Σαγκάης”⁴ (SCO), η Κίνα προσφέρει -υπό την ηγεσία της- την ευκαιρία σε ενδιαφερόμενα μέρη για συμμετοχή σε τεχνολογικές ανταλλαγές, εμπόριο χωρίς δολάρια και πολιτικά φόρουμ μακριά από τη Δύση. Η νέα είσοδος του Ιράν ως πλήρες μέλος του SCO τον Σεπτέμβριο του τρέχοντος έτους και το νέο καθεστώς της Σαουδικής Αραβίας, της Αιγύπτου και του Κατάρ ως εταίρων διαλόγου του SCO δείχνουν ότι ο SCO γίνεται όλο και πιο δημοφιλής. Το κινεζικό κράτος υποθέτει με αυξανόμενη αυτοπεποίθηση ότι οι ΗΠΑ δεν είναι πλέον σε θέση να ανταποκριθούν στον ισχυρισμό τους για αποκλειστική ηγεμονία στην καπιταλιστική νεωτερικότητα. Η Κίνα χρησιμοποιεί ανοιχτά την οικονομική της δύναμη παγκοσμίως για να διεκδικήσει τα δικά της συμφέροντα και εξοπλίζεται επίσης στρατιωτικά για να εξασφαλίσει την επιρροή της στην Ασία και, με τη μορφή της πρώτης στρατιωτικής βάσης της στο εξωτερικό, στο Κέρας της Αφρικής, για να κάνει αισθητή την επιρροή της κατά μήκος των παγκόσμιων εμπορικών οδών που βρίσκονται πιο μακριά. Αυτή η πολιτική μπορεί να επιτρέψει στην Κίνα να αναλάβει εξέχοντα ρόλο στην πολυπολική παγκόσμια τάξη. Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη την πολιτική που περιγράφηκε προηγουμένως, η συμβολή της χώρας στην υπέρβαση των κρίσεων του συστήματος θα είναι ασήμαντη.

Ο Ανταγωνισμός μεταξύ Εθνικιστικών και Παγκοσμιοποιητικών Δυνάμεων⁵ για το Μέλλον της Καπιταλιστικής Νεωτερικότητας

Η δεύτερη κεντρική σύγκρουση που διεξάγεται κατά τη διάρκεια του Τρίτου Παγκόσμιου Πολέμου είναι μεταξύ των δυνάμεων της καπιταλιστικής νεωτερικότητας. Είναι μεταξύ των παγκοσμιοποιητικών δυνάμεων του καπιτα-

4 Μέλη του Οργανισμού είναι οι Ρωσία, Κίνα, Ινδία, Καζακιστάν, Κιρτζικιστάν, Πακιστάν, Ουζμπεκιστάν, Τατζικιστάν και Ιράν.

5 Ο όρος «παγκοσμιοποιητής» χρησιμοποιείται συχνά από την ακροδεξιά. Σε αυτό το άρθρο, ο συγγραφέας χρησιμοποιεί τον όρο «παγκοσμιοποιητικές δυνάμεις» για να αναφερθεί σε φορείς οι οποίοι αποτελούνται από πολυεθνικές εταιρείες, επενδυτικά κεφάλαια, υπεράκτια οικονομικά κέντρα, ιδιωτικούς στρατούς, και ούτω καθεξής. Ο όρος εδώ περιγράφει έναν μη-εθνικιστικό ή μη-δυναμικό άξονα ισχύος (π.χ. αντί για μια σύγκρουση που τοποθετείται αποκλειστικά μεταξύ εθνών ή μεταξύ Ανατολής και Δύσης, υπάρχουν συμμαχίες εντός της καπιταλιστικής τάξης σε όλο τον κόσμο).

λισμού από τη μια πλευρά και των δυνάμεων των εθνών-κρατών από την άλλη. Πρόκειται για το αν και πώς θα πρέπει να ανανεωθεί το σύστημα της καπιταλιστικής νεωτερικότητας. Σε γενικές γραμμές, η επιθυμία να διατηρηθεί η κατεστημένη τάξη του έθνους-κράτους βρίσκεται σε ανταγωνισμό με μια παγκοσμιοποιημένη αναθεώρηση του υπάρχοντος συστήματος. Κομμάτια των δημοκρατικών δυνάμεων μιλούν για αυτή τη σύγκρουση εδώ και πολλά χρόνια και πλέον οι εκπρόσωποι της καπιταλιστικής νεωτερικότητας αναφέρουν όλο και περισσότερο αυτό το πρόβλημα. Για παράδειγμα, η προαναφερθείσα Ρωσίδα γεωστρατηγική αναλύτρια Ντάρια Πλατόνοβα δήλωσε τον Μάιο του 2022 ότι ο πόλεμος στην Ουκρανία ήταν *“πράγματι ένα παράδειγμα σύγκρουσης πολιτισμών- μπορεί να θεωρηθεί ως σύγκρουση μεταξύ του παγκοσμιοποιημένου και του ευρασιατικού πολιτισμού”* και δήλωσε ότι υπάρχει μια *“παγκοσμιοποιημένη και φιλοαμερικανική ατζέντα”*. (21) Όμως, ως ένθερμος υποστηρικτής της εθνικιστικής σκέψης της κατεστημένης τάξης, κατέληξε σε μια ξεκάθαρη ετυμηγορία: *“Η αγωνία ενός παγκοσμιοποιημένου καθεστώτος που κινδυνεύει να χάσει έδαφος έναντι του πολυπολιτισμού”*. (22)

Κατεστημένη τάξη πραγμάτων - τα εθνικά κράτη ως σύγχρονα κυβερνεία⁶

Η εγγενής δομή του εθνοκρατικού συστήματος και οι ανταγωνισμοί εξουσίας μεταξύ τους δεν μπορούν να λύσουν τα σοβαρά κοινωνικά, οικονομικά, οικολογικά και πολιτικά προβλήματα που προκαλεί η καπιταλιστική νεωτερικότητα. Αυτό το γνωρίζουν και οι κύριοι παράγοντες και κερδοσκοπικοί του συστήματος. Από τη δεκαετία του 1970 έχουν επιδοθεί σε μια εντατική αναζήτηση δυνατοτήτων ανανέωσης. Η ακόλουθη περιγραφή του Αμπντουλάχ Οτσαλάν, η οποία ισχύει για τη σημερινή Μέση Ανατολή, περιγράφει εύστοχα την αφετηρία αυτής της αναζήτησης: *“Το εθνοκρατικό σύστημα οργάνωσης του περασμένου αιώνα δεν αρκεί για να σώσει την καπιταλιστική νεωτερικότητα. Έχει γίνει ξεκάθαρο στη Μέση Ανατολή ότι το μινιμαλιστικό έθνος-κράτος που εφαρμόζεται εκεί είναι ένα όργανο κυριαρχίας της καπιταλιστικής νεωτερικότητας. Τα σημερινά έθνη-κράτη έχουν στην περιοχή την ίδια σημασία που είχαν κάποτε τα κυβερνεία της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας. Ο ρόλος τους είναι ίσως ακόμη πιο δοσιλογικός από εκείνον των ρωμαϊκών κυβερνείων- απέχουν πολύ από τις πολιτιστικές παραδόσεις της περιοχής, και όταν προσπαθούν να πλησιάσουν προς αυτές, βρίσκονται σε αντιφατική θέση. Τα στοιχεία του υπερβολικού κέρδους και*

⁶ Τα κυβερνεία είναι ο τρόπος που διοικούνται χώρες όπως η Συρία και το Ιράκ με διορισμένους από το κράτος κυβερνήτες που αναλαμβάνουν ένα σύνολο των εξουσιών-υπηρεσιών μιας διοικητικής διαίρεσης της χώρας

της εκβιομηχάνισης που χαρακτηρίζουν την καπιταλιστική νεωτερικότητα απέχουν πολύ από το να προσθέσουν βάθος στον πολιτισμό της Μέσης Ανατολής. Ακόμα και τα πιο διαδεδομένα μέσα του έθνους-κράτους υφίστανται ραγδαία διάβρωση, όπως συμβαίνει σε όλο τον κόσμο. Δεν επαρκούν καν για να αντιμετωπίσουν την εντεινόμενη κρίση. Η ίδια η ύπαρξή τους επιδεινώνει την κρίση”. (23) Προκειμένου να κατανοήσουμε τον Τρίτο Παγκόσμιο Πόλεμο και τους στόχους, τις στρατηγικές και τη δυναμική του, είναι επομένως ζωτικής σημασίας να αναγνωρίσουμε τους τρόπους με τους οποίους οι δυνάμεις του κατεστημένου μοντέλου των εθνών-κρατών και οι δρώντες της παγκοσμιοποίησης διεξάγουν τις μεταξύ τους συγκρούσεις.

Οι Μακροπολιτικές της Παγκοσμιοποίησης – Ξεσκεπάζοντας τις μάσκες των μασκαρεμένων θεοτήτων

Εδώ και αρκετό καιρό, οι δυνάμεις της παγκοσμιοποίησης προσπαθούν να μετασχηματίσουν την οργάνωση και το Παράδειγμα της καπιταλιστικής νεωτερικότητας -συμπεριλαμβανομένων των τριών πυλώνων της, του καπιταλισμού, του έθνους-κράτους και του βιομηχανισμού- προκειμένου να ξεπεράσουν την κρίση που βαθαίνει εδώ και δεκαετίες. Αν και δεν πρέπει να αντιλαμβανόμαστε το παγκοσμιοποιητικό μπλοκ ως μια ομοιογενή ομάδα δρώντων, η πολιτική του χαρακτηρίζεται ωστόσο από ορισμένες στρατηγικές βάσεις. Σύμφωνα με τον Riza Altun, οι πολιτικές αυτές διαμορφώνονται από τους ακόλουθους στόχους: “Η αποδυνάμωση του εθνοκρατικού συστήματος, η κατάργηση των δασμών, η αποδυνάμωση του εθνικισμού - όλα αυτά αγγίζουν τα θεμέλια του καπιταλισμού. Το εθνικό κράτος, οι δασμοί και τα σύνορα είναι θεμελιώδη εργαλεία του καπιταλισμού”. (24) Από το 1997 οι πολιτικές αναλύσεις του ζαπατιστικού κινήματος μιλούσαν για τις επιδιώξεις των δυνάμεων της παγκοσμιοποίησης στο πλαίσιο της καπιταλιστικής νεωτερικότητας μετά τον Τρίτο Παγκόσμιο Πόλεμο: “Η κατάργηση των εμπορικών συνόρων, η καθολικότητα των τηλεπικοινωνιών, οι υπεραυτοκινητόδρομοι της πληροφορίας, η πανταχού παρούσα δύναμη των χρηματοπιστωτικών αγορών, οι διεθνείς συμφωνίες ελεύθερου εμπορίου. Η όλη διαδικασία της παγκοσμιοποίησης, μαζί με την καταστροφή των εθνών-κρατών, οδηγεί στην κονιορτοποίηση των εσωτερικών αγορών. Παραδόξως, η παγκοσμιοποίηση παράγει έναν κατακερματισμένο κόσμο, αποτελούμενο από απομονωμένα (ή αλληλοαποκλειόμενα) μέρη- έναν κόσμο από αποσπασματικά κομμάτια, που συνδέονται μόνο με εύθραυστες οικονομικές γέφυρες- έναν κόσμο από σπασμένους καθρέφτες που αντανακλούν την άχρηστη παγκόσμια ενότητα του νεοφιλελεύθερου παζλ. Αλλά ο νεοφιλελευθερισμός δεν κατακερματίζει μόνο τον κόσμο που ισχυρίζεται ότι ενώνει, αλλά παρέχει επίσης το πολιτικοοικονομικό κέντρο από το οποίο

κατευθύνεται αυτός ο πόλεμος. Αυτό μας φέρνει στη μακροπολιτική. Παγκοσμιοποιεί τις εθνικές πολιτικές, τις υποτάσσει σε μια ηγεμονία που σχεδιάζει παγκόσμιες στρατηγικές για την επιδίωξη των συμφερόντων της αγοράς. Στο όνομα αυτής της λογικής, λαμβάνονται αποφάσεις για πολέμους, για δάνεια, για την αγορά και την πώληση αγαθών, για την εγκαθίδρυση διπλωματικών σχέσεων, για εμπορικούς αποκλεισμούς, για προγράμματα πολιτικής βοήθειας, για μεταναστευτικούς νόμους, για πραξικοπήματα, για κατασταλτικά μέτρα, για εκλογές, για διεθνείς συγχωνεύσεις, για διεθνείς τριβές, για επενδύσεις. Εν ολίγοις, για την τύχη ολόκληρων εθνών”. (25) Σε αυτή τη βάση, οι Ζαπατίστας κατέληξαν σε ένα σαφές συμπέρασμα πριν από 25 χρόνια: “Για τις μακροπολιτικές, οι εθνικές πολιτικές είναι σαν νάνοι που πρέπει να χωρέσουν εντός τους”. (26) Το πόσο ολοκληρωμένη είναι η στρατηγική των δυνάμεων της παγκοσμιοποίησης φαίνεται και σε ορισμένα συγγραφικά έργα που εμφανίστηκαν τα τελευταία χρόνια.

Ο Ισραηλινός διανοούμενος Yuval Noah Harari ξεχωρίζει ως παράδειγμα αυτής της νοοτροπίας- η τριλογία του Homo Sapiens, Homo Deus και 21 μαθήματα για τον 21ο αιώνα διαβάζεται σαν ένα μανιφέστο της παγκοσμιοποίησης για την ανανέωση της καπιταλιστικής νεωτερικότητας. Ο Harari δηλώνει ότι το έθνος-κράτος, ο φιλελευθερισμός και ο ανθρωπισμός είναι ξεπερασμένα και υποστηρίζει την υπέρβασή τους με τη βοήθεια βιοτεχνολογικών και πληροφορικών λύσεων για την αντιμετώπιση όλων των προβλημάτων της ανθρωπότητας. Ο Harari δεν περιγράφει μια ολοκληρωμένη εναλλακτική λύση, αλλά προτείνει τη δημιουργία ενός παγκοσμίως οργανωμένου συστήματος που θα βασίζεται στις ταχέως εξελισσόμενες τεχνολογικές και επιστημονικές εξελίξεις. Σύμφωνα με τον ίδιο, αυτό θα θέσει τέλος σε έννοιες όπως τα σύνορα των εθνών-κρατών, οι φιλελεύθερες αξίες, ακόμη και ο ίδιος ο άνθρωπος, ο οποίος μακροπρόθεσμα θα αντικατασταθεί από ρομπότ και τεχνητή νοημοσύνη. Παρά τα δυστοπικά οράματα, ο Harari εκπροσωπεί την παγκοσμιοποιητική νοοτροπία με μεγάλη πεποίθηση και γλωσσική ευχέρεια.

Ο Αμπντουλάχ Οτσαλάν, ο οποίος δεν θεωρεί ορθές ούτε τις πολιτικές του έθνους-κράτους ούτε εκείνες των παγκοσμιοποιητικών παραγόντων, εκφράζει επανειλημμένα οξεία κριτική στο πρόγραμμα των παγκοσμιοποιητών στα υπερασπιστικά του κείμενα⁷. “Το έθνος-κράτος, το οποίο άρχισε να διαλύεται στο απόγειο της ανάπτυξης του τη δεκαετία του 1970, ήταν έκφραση αυτής της πραγματικότητας. Καθώς ο ισχυρότερος πυλώνας της καπιταλιστικής νεωτερικότητας αποσυντέθηκε, η αποσύνθεση του συστήματος ήταν επίσης αναπόφευκτη. Η νομισματική θεότητα της χρηματοπιστωτικής καπιταλιστικής εποχής (από τη δεκαετία του 1970 και μετά), στην

οποία είχε καταφύγει πιο πρόσφατα, σήμαινε την περαιτέρω επιτάχυνση της αποσύνθεσης. Όταν η καπιταλιστική νεωτερικότητα αποκαλύφθηκε ως θεός του πολέμου, έδειξε πόσο άθλιος εχθρός της φύσης και της ανθρωπότητας είναι αυτή η θεότητα ως θεός του χρήματος. Αποδείχθηκε ότι είναι μια υλική δύναμη που χρησιμοποίησε εικονικές μεθόδους για να πραγματοποιήσει ληστείες, κοινωνική κατάρρευση και καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος σε πρωτοφανή κλίμακα. Η μετατροπή της σε εικονική δύναμη θα πρέπει να ερμηνευτεί ως μια απλή σύνοψη της ιστορίας του πολιτισμού. Είναι το ξεσκέπασμα όλων των μασκαρεμένων θεοτήτων, η αποκάλυψη του πραγματικού τους χαρακτήρα". (27) Η κινητήρια δύναμη πίσω από τις παγκοσμιοποιητικές επιδιώξεις είναι η χρηματοπιστωτική-καπιταλιστική παράταξη της καπιταλιστικής νεωτερικότητας.

Στόχος αυτών των προσπαθειών είναι να επιβληθεί παγκοσμίως ένας πολιτιστικά ξεριζωμένος και κατά συνέπεια ομοιογενής, πολιτικά ανίκανος, ηθικά διαλυμένος τύπος προσωπικότητας, αποξενωμένος από τη φύση και παγιδευμένος σε εικονικά πρότυπα ζωής. Τα ανανεωτικά στοιχεία της καπιταλιστικής νεωτερικότητας συναντούν την αντίσταση των παραγόντων που θα χάσουν την εξουσία και το κέρδος αν απομακρυνθούν από το σημερινό σύστημα.

Εθνική υπερηφάνεια εναντίον των κανόνων της νέας παγκοσμιοποίησης

Το έθνος-κράτος ήταν ένα από τα σημαντικότερα μέσα με τα οποία οι καπιταλιστές, που ζούσαν επί χιλιετίες ως περιθωριακή ομάδα στο περίχωρο της κοινωνίας, κατάφεραν να καταστήσουν την κουλτούρα τους κυρίαρχο σύστημα διακυβέρνησης. Το έθνος-κράτος χρησιμοποιεί μια τεράστια, συγκεντρωτική, γεωγραφικά εκτεταμένη μορφή οργάνωσης, που φτάνει σε όλους τους τομείς της κοινωνικής ζωής. Αυτό παρείχε στην καπιταλιστική νεωτερικότητα τα απαραίτητα μέσα εξουσίας για να επιβληθεί τόσο απέναντι στις παλιές φεουδαρχικές ελίτ όσο και απέναντι στις κοινωνικές εξεγέρσεις των δημοκρατικών δυνάμεων. Χωρίς το εθνικό κράτος, ο καπιταλισμός ίσως να μην είχε ποτέ εξελιχθεί στην κυρίαρχη νεωτερικότητα. Από τη δεκαετία του 1970, οι φορείς των εθνικών κρατών αντιστέκονται σθεναρά στις προθέσεις του παγκοσμιοποιητικού στρατοπέδου της καπιταλιστικής νεωτερικότητας που περιγράφηκε παραπάνω. Σύμφωνα με τα λόγια του Riza Altun, *"Οι δυνάμεις που υποστηρίζουν το κατεστημένο και την προσέγγιση του έθνους-κράτους δεν αποδέχονται την αλλαγή. Στη Μέση Ανατολή, για παράδειγμα, πρόκειται για κράτη όπως το Ιράν, την Τουρκία, τη Συρία και το Ιράκ. Στη Λατινική Αμερική, είναι και πάλι τα έθνη-κράτη εκεί. Είναι τα κράτη που παρά-*

γουν την κατεστημένη τάξη πραγμάτων και δεν θέλουν να παρεκκλίνουν από αυτό. Δεν είναι ιδιαίτερα ανοιχτά σε έστω και μικρές μεταρρυθμίσεις”. (28) Η αντίσταση των εθνών-κρατών αντιπροσωπεύει ένα είδος μάχης για την επιβίωση της καπιταλιστικής νεωτερικότητας όπως την ξέρουμε. Διότι, αν όντως ξεπεραστούν, το κυρίαρχο σύστημα θα αντιμετωπίσει την πρόκληση της ανάπτυξης μιας εν πολλοίς νέας νεωτερικότητας. Ο Αμπντουλάχ Οτσαλάν ασχολήθηκε επίσης με αυτή την ενδοσυστημική σύγκρουση της καπιταλιστικής νεωτερικότητας στο βιβλίο του *Beyond State, Power, and Violence* (Πέρα από το κράτος, την εξουσία και τη βία), το οποίο εκδόθηκε αρχικά το 2004 και κυκλοφορεί σήμερα στα αγγλικά από το pm press: “Οι δυνάμεις του συστήματος και οι υποτελείς του αισθάνονται άβολα με το κύμα της παγκοσμιοποίησης που κατακλύζει τον κόσμο υπό την ηγεσία των ΗΠΑ. Ειδικά οι ευρωπαϊκές πολιτείες και δημοκρατίες αντιδρούν κάθε μέρα και πιο έντονα. Προσπαθούν να αποτρέψουν τη συντριβή της ΕΕ -ως έθνος-κράτος και υπερ-έθνος-. Κάτω από την ασπίδα της ΕΕ επιχειρείται η δημιουργία μιας αστικής εναλλακτικής λύσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία. Μια βασική πολιτική που ακολουθείται είναι η ισορροπία με τις ΗΠΑ. Παρόμοιες προσπάθειες καταβάλλονται επίσης από τη Ρωσία, την Κίνα, την Ιαπωνία και τη Βραζιλία. Σε γενικές γραμμές, το έθνος-κράτος είναι ο θεσμός που αντιμετωπίζει τις περισσότερες δυσκολίες απέναντι στις αυτοκρατορικές διαθέσεις των ΗΠΑ. Οι προσπάθειες των μικρών και μεσαίων κρατών - τα οποία στην πραγματικότητα θα έπρεπε να έχουν γίνει περιφερειακά κράτη εδώ και καιρό - κολυμπούν σε κάποιο βαθμό ενάντια στο ρεύμα. Είναι λογικό να πιστεύουμε ότι τελικά θα παραδεχθούν ανοιχτά την εξάρτησή τους, θα εγκαταλείψουν την εθνική τους υπερηφάνεια και θα προσαρμοστούν στους κανόνες αυτής της νέας παγκοσμιοποίησης. Δεν έχουν άλλη επιλογή”. (29)

Σχεδόν κάθε χώρα σήμερα χαρακτηρίζεται από την αντίφαση μεταξύ των εθνών-κρατών και των παγκοσμιοποιητικών δυνάμεων: Τραμπ εναντίον Μπάιντεν, AfD εναντίον Πρασίνων, Λεπέν εναντίον Μακρόν, Εργατικοί εναντίον Συντηρητικών ή Πούτιν εναντίον Χοντορκόφσκι. Αν και αυτή η αντιπαράθεση μπορεί να φαίνεται κάπως απλοϊκή, είναι δυνατόν να δούμε στους καθημερινούς πολιτικούς ανταγωνισμούς πολλών χωρών πώς άτομα, κόμματα, ιδρύματα ή μέσα ενημέρωσης χρησιμοποιούνται από τις δυνάμεις της παγκοσμιοποίησης (κυρίως το χρηματιστικό κεφάλαιο) και του έθνους-κράτους (κυρίως το βιομηχανικό κεφάλαιο) για να οργανώσουν και να αναπαραγάγουν τις βαθιές αντιθέσεις τους σχετικά με το μέλλον της καπιταλιστικής νεωτερικότητας. Το γεγονός ότι τα εθνικά κράτη επιμένουν περισσότερο στη δια-

18

τήρηση του υφιστάμενου καθεστώτος δεν τα καθιστά άκαμπτους και αυστηρά συντηρητικούς δρώντες. Σίγουρα εκμεταλλεύονται τη φάση του ιστορικού χάους για να μετατοπίσουν τα σύνορα, να σφυρηλατήσουν νέες διεθνείς συμμαχίες και να μεταρρυθμίσουν τους δικούς τους τρόπους οργάνωσης. Οι παρατάξεις του εθνικού κεφαλαίου και οι γραφειοκρατίες που οργανώνονται στα αντίστοιχα εθνικά κράτη εμμένουν στην τριάδα καπιταλισμός, έθνος-κράτος και βιομηχανισμός. Υπό τη μαζική πίεση που ασκείται από τα πάνω από τις παγκοσμιοποιητικές δυνάμεις της καπιταλιστικής νεωτερικότητας και από τα κάτω από τη δημοκρατική αφύπνιση των εργαζομένων, των γυναικών, της νεολαίας, των κοινωνιών και των καταπιεσμένων λαών, οι εθνοκρατικοί φορείς αναγκάζονται να κάνουν παραχωρήσεις ξανά και ξανά. Ως συνέπεια αυτής της πίεσης μπορούμε να κατανοήσουμε την άμβλυση των τελωνειακών συνόρων μέσω συμφωνιών ελεύθερου εμπορίου, παγκόσμιων στρατιωτικών συμμαχιών, διεθνών πολιτικών φόρουμ ή τη συμμετοχή σε θεσμούς που λειτουργούν σε παγκόσμιο επίπεδο. Ταυτόχρονα, το στρατόπεδο των εθνών-κρατών προσπαθεί να διατηρήσει τη δική του ισχύ και τις ευκαιρίες κέρδους. Ωστόσο, ιδεολογικοί και δημοκρατικοί ηγέτες όπως ο Αμπντουλάχ Οτσαλάν βλέπουν αυτό το μείγμα, υπεράσπισης του υφιστάμενου καθεστώτος και παραχωρήσεων στο πλαίσιο του συστήματος, ως μια μη ελπιδοφόρα προσπάθεια: *“Από τη δεκαετία του 1990, η παγκοσμιοποίηση και η αμερικανική αυτοκρατορία αναζητούν μια ισορροπία μέσα σε αυτό το πλαίσιο. Το “συστημικό χάος” που υφίσταται ο καπιταλισμός δείχνει ότι η κρίση δεν μπορεί να ξεπεραστεί όπως στο παρελθόν. Ως αποτέλεσμα, η παγκοσμιοποίηση της εποχής μας θα είναι γεμάτη κρίσεις. Αν και οι παράγοντες που εντείνουν την κρίση είναι κληρονομημένοι από το παρελθόν, τείνουν να αυξάνονται σε σοβαρότητα. Παρ’ όλα τα αντίμετρα, η πτώση του ποσοστού κέρδους, το αυξανόμενο κόστος λόγω της περιβαλλοντικής ρύπανσης και των φόρων, οι δαπάνες που αυξάνονται από τις πρακτικές του κράτους πρόνοιας και η αυξανόμενη δημοκρατική αντιπολίτευση μειώνουν τον ρυθμό συσσώρευσης κεφαλαίου του συστήματος. Η διάκριση μεταξύ του εσωτερικού και του εξωτερικού μειώνεται περαιτέρω. Η παγκοσμιοποίηση αναγκάζει τους πάντες να συμπεριφέρονται σχεδόν σαν να ήταν ένα ενιαίο κράτος. Σε αυτή τη φάση, οι νέες διευθετήσεις μεταξύ του συστήματος και των συμμάχων του είναι αναπόφευκτες. Το έθνος-κράτος, το οποίο κατά την εμφάνιση και κατά την ωρίμανση του καπιταλισμού είχε επιδείξει περιορισμένη ανεξαρτησία, αποτελεί πλέον εμπόδιο. Ούτε η τάση να γίνει η υπέρτατη εξουσία ούτε ο οικονομικός χαρακτήρας της παγκοσμιοποίησης μπορούν να αντέξουν τον παλιό εθνικισμό και το έθνος-κράτος”.* (30)

Οι μεθοδολογικές ιδιαιτερότητες του Τρίτου Παγκοσμίου Πολέμου

Ο Τρίτος Παγκόσμιος Πόλεμος διαφέρει θεμελιωδώς από τους δύο παγκόσμιους πολέμους του πρώτου μισού του 20ού αιώνα. Η χρονική, γεωγραφική και μεθοδολογική διαμόρφωσή του μοιάζει εκ πρώτης όψεως με πολλά μικρά, ανεξάρτητα κέντρα συγκρούσεων, που χαρακτηρίζονται από συνεχείς διακυμάνσεις στην έντασή τους. Στην πέμπτη υπερασπιστική του πραγματεία, ο Αμπντουλάχ Οτσαλάν ασχολείται λεπτομερώς με τις ιδιαιτερότητες του Τρίτου Παγκόσμιου Πολέμου: *“Είναι ήδη σαφές σήμερα ότι ο ‘Τρίτος Παγκόσμιος Πόλεμος’ θα είναι κατακερματισμένος, παρατεταμένος και θα διεξαχθεί με τη βοήθεια μιας μεγάλης ποικιλίας τεχνολογιών λόγω της ύπαρξης πυρηνικών όπλων”*. (31) Όποιος έχει παρακολουθήσει στενά τις παγκόσμιες εξελίξεις μετά την κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης θα αναγνωρίσει γρήγορα τα μοτίβα που περιγράφει ο Οτσαλάν και θα μπορέσει να τα συνδυάσει σε μια ολιστική εικόνα.

Σε αυτό το σημείο, ας εξετάσουμε εν συντομία τα σημαντικότερα χαρακτηριστικά του 3ου Παγκοσμίου Πολέμου:

1) Παρατεταμένος πόλεμος χαμηλής έντασης: χώρες όπως το Αφγανιστάν, το Ιράκ, η Λιβύη, η Σομαλία, η Συρία, η Υεμένη και τώρα και η Ουκρανία συγκλονίζονται από πολέμους για αρκετές δεκαετίες, κατά τη διάρκεια των οποίων καταστρέφονται ολοκληρωτικά τόσο οι κρατικές δομές όσο και ο κοινωνικός ιστός των αντίστοιχων χωρών. Η σύγχρονη πολεμική τεχνολογία, οι εκτεταμένες πηγές πληροφοριών, οι ιδιωτικοί μισθοφορικοί στρατοί, οι πολιτοφυλακές θρησκευτικού ή φασιστικού χαρακτήρα και, αν χρειαστεί, η προσωρινή ανάπτυξη μεγάλων τμημάτων συμβατικών στρατευμάτων χαρακτηρίζουν αυτό το είδος πολέμου. Αυτή η συνειδητή στρατηγική των κρατικών δρώντων φαίνεται, για παράδειγμα, στη στρατιωτική ιδέα “Resistance Operating Concept - ROC” (32), η οποία αναπτύχθηκε από την Πολεμική Αεροπορία των ΗΠΑ και τις ειδικές στρατιωτικές δυνάμεις της Σουηδίας.

2) Οικονομικοί πόλεμοι: Με τη βοήθεια δασμών, απαγορεύσεων εισαγωγών ή ακόμη και ολοκληρωμένων καθεστώτων κυρώσεων, τα διάφορα εμπόλεμα μέρη προσπαθούν να γονατίσουν το ένα το άλλο. Ο στόχος είναι η μακροπρόθεσμη φθορά. Σε περιόδους πολυπολικής παγκόσμιας τάξης, ωστόσο, τα πληττόμενα κράτη αναζητούν γρήγορα εναλλακτικούς εμπορικούς εταίρους και αγορές.

3) Ευέλικτες συμμαχίες: Στον Τρίτο Παγκόσμιο Πόλεμο δεν υπάρχουν άκαμπτα μέτωπα, ούτε στρατιωτικά, ούτε οικονομικά, ούτε πολιτικά. Χώρες όπως οι ΗΠΑ και η Ρωσία μπορούν να πολεμούν η μία την άλλη στην Ουκρανία και ταυτόχρονα να συντονίζουν από κοινού τις στρατιωτικές τους

δραστηριότητες στη Συρία μέσω σταθερά καθιερωμένων μηχανισμών. Μια παρόμοια αρχή ισχύει και από άποψη χρόνου: Οι χώρες του NATO μπόρεσαν να απελευθερώσουν τη Μοσούλη από το ISIS πλάι-πλάι με τις ιρανικές δυνάμεις το 2017, μόνο και μόνο για να αποτύχει λίγο αργότερα η πυρηνική συμφωνία και στη συνέχεια να επιδιώξουν ανοιχτή αντιπαράθεση μεταξύ τους.

4) Τα μέσα ενημέρωσης ως ιδεολογικό όπλο: Παράλληλα με τα στρατιωτικά, πολιτικά και οικονομικά μέσα, τα μέσα ενημέρωσης αποτελούν ένα από τα σημαντικότερα όπλα στον Τρίτο Παγκόσμιο Πόλεμο, με τα οποία διεξάγεται μια έντονη ιδεολογική μάχη για την αλήθεια. Χρησιμοποιούνται σκόπιμα από τα κράτη για να νομιμοποιήσουν τις δικές τους πολεμικές πολιτικές και να τις παρουσιάσουν ως επιτυχημένες, ενώ η αντίπαλη πλευρά στιγματίζεται ως αυταρχική, αδύναμη και αδίστακτη. Ταυτόχρονα, με τη βοήθεια των ΜΜΕ τους, τα επιμέρους κράτη προσπαθούν να ενθουσιάσουν τον πληθυσμό τους για τον πόλεμο και να αυξήσουν την προθυμία του να αποδεχτεί τις κακουχίες με τη μορφή του πληθωρισμού, της ανεργίας, της κατάλυσης της σχετικής δημοκρατίας και των πολιτικών λιτότητας. Ταυτόχρονα, τα παγκοσμίως λειτουργούντα μονοπώλια των μέσων μαζικής ενημέρωσης, όπως το Netflix, το Facebook και οι συν αυτώ, εξασφαλίζουν μια αυξανόμενη ομογενοποίηση των πολιτιστικών συνθηκών και συμφερόντων.

5) Βιολογικός πόλεμος: Τα χημικά όπλα και τα τακτικά πυρηνικά όπλα αποτελούν ήδη αναπόσπαστο μέρος του Τρίτου Παγκόσμιου Πολέμου. Ο πόλεμος στη Συρία, ο οποίος συνεχίζεται για περισσότερα από δέκα χρόνια, και ο πόλεμος κατοχής της Τουρκίας στο Νότιο Κουρδιστάν/Βόρειο Ιράκ το δείχνουν ξεκάθαρα. Στην περίπτωση της Ουκρανίας, επίσης, υπάρχουν πλέον ανοιχτές προειδοποιήσεις για τη χρήση τακτικών πυρηνικών όπλων. Όλα αυτά δείχνουν ότι για τα κράτη αυτού του κόσμου, το ανασταλτικό όριο για τη χρήση του πιο καταστροφικού όπλου έχει μειωθεί σημαντικά. Επιπλέον, επιδημίες όπως το Covid19 καπηλεύονται για να αποδυναμώσουν την κοινωνική συνοχή στα όρια της πλήρους κατάρρευσης μέσω του φόβου, της ανασφάλειας και της δυσπιστίας. Το αποτέλεσμα είναι τεχνολογικά παρακολουθούμενες, κοινωνικά απομονωμένες και εύκολα ελεγχόμενες ανθρώπινες μάζες, οι οποίες εμφανώς δυσκολεύονται να αντισταθούν στις πολεμικές πολιτικές των αντίστοιχων κρατών. Οι παγκόσμιες πανδημίες δίνουν επίσης ευκαιρίες σε παγκόσμιους θεσμούς όπως ο ΠΟΥ (Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας) ή μονοπωλιακές εταιρείες όπως η Amazon να αυξήσουν την επιρροή τους σε όλα τα μέρη του κόσμου, θέτοντας έτσι υπό αμφισβήτηση το νόημα των εγχώριων αφηγήσεων σε εθνικά πλαίσια.

Ο Αμπντουλάχ Οτσαλάν επισημαίνει τις ακόλουθες μεθοδολογικές και γεωγραφικές ιδιαιτερότητες του Τρίτου Παγκοσμίου Πολέμου: “Ο `Τρίτος Παγκόσμιος Πόλεμος` είναι μια πραγματικότητα και το επίκεντρό του γεωγραφικά και πολιτισμικά βρίσκεται στη Μέση Ανατολή. Τα γεγονότα στο Ιράκ και μόνο, ως επίκεντρο του `Τρίτου Παγκόσμιου Πολέμου`, καθιστούν σαφές ότι ο πόλεμος αυτός δεν αφορά μια χώρα αλλά τα συμφέροντα και την ύπαρξη των παγκόσμιων ηγεμονικών δυνάμεων. Αυτός ο πόλεμος μπορεί να τερματιστεί μόνο αν εξουδετερωθεί πλήρως το Ιράν, αν σταθεροποιηθούν το Αφγανιστάν και το Ιράκ και αν εξαλειφθούν ως απειλή η Κίνα και η Λατινική Αμερική. [...] Άλλοτε θα ενταθεί η διπλωματία και άλλοτε η βία. Η ατζέντα θα παρεμβαίνει πάντα με τη βοήθεια σοβαρών και ελεγχόμενων οικονομικών κρίσεων. Η ιεράρχηση των γεωγραφικών περιοχών θα αλλάζει συνεχώς, αλλά με τον έναν ή τον άλλο τρόπο ο πόλεμος θα διεξάγεται με ολιστικό τρόπο σε πολλές περιοχές ταυτόχρονα”. (33)

Όσον αφορά το κέντρο του πολέμου, ο Οτσαλάν είναι πολύ πιο συγκεκριμένος αλλού: “Η καρδιά της περιοχής, ακόμη και ολόκληρου του κόσμου, όσον αφορά τον “Τρίτο Παγκόσμιο Πόλεμο”, χτυπά σε αυτή τη γραμμή με επιταχυνόμενο ρυθμό. Η καρδιά της επανάστασης και της αντεπανάστασης, που κάποτε χτυπούσε στη γραμμή Άμστερνταμ-Λονδίνο-Παρίσι, Πετρούπολη-Μόσχα, τώρα χτυπάει στη γραμμή Ντιγιάρμπακιρ-Ερμπίλ-Βαγδάτη”. (34) Αυτή η παρατήρηση οδηγεί τον Οτσαλάν στο συμπέρασμα ότι το Κουρδιστάν είναι το κέντρο αυτής της παγκόσμιας σύγκρουσης: “Χωρίς υπερβολή, μπορώ να πω ότι η συνωμοσία [παράνομη απαγωγή στην Κένυα στις 15 Φεβρουαρίου 1999 και η κράτησή στο νησί İmrali των τουρκικών φυλακών, η οποία συνεχίζεται μέχρι σήμερα] εναντίον μου διαμορφώνεται από στόχους που παίζουν πολύ μεγαλύτερο ρόλο από τη δολοφονία του αυστριακού πρίγκιπα διαδόχου από έναν Σέρβο εθνικιστή πριν από τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Μπορεί να φανεί υπερβολή να αποκαλέσουμε ‘Τρίτο Παγκόσμιο Πόλεμο την εισβολή από τις ΗΠΑ και τους συμμάχους τους στη Μέση Ανατολή, που έλαβε μέρος στο πλαίσιο αυτής της συνωμοσίας’. Ωστόσο, όσον αφορά τις εξελίξεις στις οποίες οδήγησε και τα αποτελέσματά της, η εισβολή αυτή μπορεί εύκολα να περιγραφεί ως μία από τις πιο έντονες και σκόπιμες φάσεις του “Τρίτου Παγκόσμιου Πολέμου”. Αν αξιολογήσουμε τη συνωμοσία εναντίον μου σε αυτό το πλαίσιο, μπορούμε να δούμε την πραγματική της σημασία. Ως αντίστοιχο της Σερβίας του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου, μπορούμε να μιλήσουμε για το Κουρδιστάν του Τρίτου Παγκοσμίου Πολέμου. Από γεωπολιτική και γεω-

στρατηγική άποψη, το Κουρδιστάν είναι η κεντρική περιοχή για την έναρξη, τη συνέχιση και την ολοκλήρωση του “Τρίτου Παγκόσμιου Πολέμου” που εκπορεύεται από τη Μέση Ανατολή. Η αναφορά του Ναπολέοντα στη στρατηγική σημασία του Κουρδιστάν και της Αρμενίας για την εισβολή του στην Αίγυπτο το 1798 δείχνει ότι υπήρχε πολύ νωρίς επίγνωση αυτού του γεγονότος. Γνωρίζουμε επίσης ότι μια από τις πρώτες κινήσεις της Βρετανικής Αυτοκρατορίας για την κατάληψη της περιοχής μετά τον Ναπολέοντα έγινε μέσω της *Sulaymaniyyah* στο Νότιο Κουρδιστάν στις αρχές του 19ου αιώνα”. (35)

Στο πλαίσιο αυτής της παρατήρησης, είναι ευκολότερο να κατανοήσουμε γιατί το Κουρδιστάν αποτελεί σήμερα μια από τις κεντρικές πηγές έμπνευσης για τις δημοκρατικές δυνάμεις του κόσμου και πιο συγκεκριμένα, η επανάσταση στη Ροζάβα, το Παράδειγμα της δημοκρατικής νεωτερικότητας και η πρακτική ανάπτυξη του σύγχρονου ανταρτοπόλεμου από τις Δυνάμεις Προστασίας του Λαού HPG (*Hêzên Parastina Gel*) και την Ενότητα Ελεύθερων Γυναικών - YJA-Star (*Yekîtiya Jinên Azad*). Παράλληλα όμως, η περιοχή υφίσταται συνεχείς επιθέσεις από τις τουρκικές κρατικές δυνάμεις, διάφορες ισλαμιστικές δυνάμεις, συμπεριλαμβανομένου του Ισλαμικού Κράτους (*Daesh*), και την εμπλοκή του NATO.

Αβέβαιη έκβαση - ευκαιρία για ένα εναλλακτικό Παράδειγμα

Στο πλαίσιο αυτής της ομολογουμένως μόνο με λέξεις-κλειδιά περιγραφής των σημαντικότερων χαρακτηριστικών του Τρίτου Παγκόσμιου Πολέμου, μπορούμε να δούμε ότι έχουμε να κάνουμε με δραματικές και επικίνδυνες εξελίξεις με αβέβαιη έκβαση. Αυτό αφορά τόσο το ερώτημα ποιες δυνάμεις των εθνών-κρατών θα επικρατήσουν στον ανταγωνισμό για τις πρώτες θέσεις στην πολυπολική παγκόσμια τάξη, όσο και το κατά πόσο οι δυνάμεις της παγκοσμιοποίησης θα μπορέσουν να διεκδικήσουν τις ιδέες τους για την ανανέωση της καπιταλιστικής νεωτερικότητας και κατά πόσο οι δημοκρατικές δυνάμεις του κόσμου θα μπορέσουν να κάνουν πράξη τις ιδέες τους για δημοκρατία, ελευθερία και ισότητα με τη μορφή ενός εναλλακτικού Παραδείγματος και πολιτικού συστήματος.

Πόλεμος των συστημικών δυνάμεων ή επίλυση των κοινωνικών προβλημάτων

Όσο ασαφής και αν φαίνεται ακόμη η έκβαση του Τρίτου Παγκοσμίου Πολέμου τρεις δεκαετίες μετά την έναρξή του, μπορούμε να δηλώσουμε με ξεκάθαρο τρόπο με βάση τις παραπάνω παρατηρήσεις το εξής: Αυτός ο

πόλεμος δεν θα λύσει τα προβλήματα των διαφόρων κοινωνιών αυτής της γης και συνεπώς της ανθρωπότητας στο σύνολό της. Ακόμη και αν δεν συμβεί η πλήρης καταστροφή των θεμελίων της ζωής με τη χρήση πυρηνικών και χημικών όπλων, οι συνέπειες του πολέμου θα εντείνουν τα ήδη υπάρχοντα προβλήματα.

Ο Αμπντουλάχ Οτσαλάν καθιστά σαφές το πόσο ολοκληρωμένος είναι ο κατάλογος των θεμελιωδών κοινωνικών προβλημάτων παρουσιάζοντάς τα στο τρίτο σύγγραμμά της υπεράσπισής του. Εκεί, αναλύει λεπτομερώς την επίλυση των ακόλουθων προβλημάτων: η εξουσία και το κράτος, η ηθική και η πολιτική, η νοοτροπία, η οικονομία, ο βιομηχανισμός, η οικολογία, ο σεξισμός, οι γυναίκες και το ζήτημα του πληθυσμού, η οικογένεια, η αστικοποίηση, η τάξη και η γραφειοκρατία, η εκπαίδευση και η υγεία, ο милитарισμός και η ειρήνη και η δημοκρατία. (36) Αν δεν βρεθούν ολιστικές λύσεις για όλα αυτά τα ζητήματα στο ορατό μέλλον, η απειλή επιβίωσης για την ανθρωπότητα θα πάρει ακόμη πιο δραματικές μορφές από αυτές που ήδη υπάρχουν σήμερα. Οι διάφορες δυνάμεις της καπιταλιστικής νεωτερικότητας -συμπεριλαμβανομένων των εθνών-κρατών και των παραγόντων της π- ενδιαφέρονται περισσότερο να πολεμήσουν σε ανταγωνισμούς εξουσίας- οι δημοκρατικές δυνάμεις αυτού του κόσμου έχουν την ευθύνη να επιτρέψουν στις αντίστοιχες κοινωνίες τους και στην ανθρωπότητα στο σύνολό της όχι μόνο να επιβιώσουν, αλλά και να ζήσουν σε συνθήκες ελευθερίας, ισότητας και δημοκρατίας. Το πόσο σημαντικός είναι ο ρόλος των δημοκρατικών δυνάμεων σε αυτό και ποια συγκεκριμένα βήματα είναι απαραίτητα, θα είναι το θέμα του δεύτερου μέρους του άρθρου μας

| Πηγές |

- (1) Abdullah Öcalan, *Sociology of Freedom*, PM Press, 2019, P. 283 - 311
- (2) <https://www.vaticannews.va/en/pope/news/2022-12/pope-francis-interview-canale-5-italian-television.html>
- (3) <https://www.reuters.com/world/europe/scholz-says-top-priority-is-avoiding-nato-confrontation-with-russia-2022-04-22/>
- (4) <https://www.washingtonpost.com/politics/2022/03/17/why-biden-white-house-keep-talking-about-world-war-iii/>
- (5) <https://www.americamagazine.org/politics-society/2022/06/14/pope-francis-war-ukraine-nato-243153>
- (6) <https://mondediplo.com/1997/09/marcos>
- (7) <https://civaka-azad.org/wp-content/uploads/2020/02/Riza2.pdf>
- (8) George Friedman, *The next 100 Years. A Forecast for the 21st Century*, Doubleday, 2009, P. 4-5
- (9) <https://civaka-azad.org/wp-content/uploads/2020/02/Riza2.pdf>
- (10) <https://www.bbc.com/news/world-58564837>; <https://www.spiegel.de/ausland/aukus-sicherheitsbuendnis-fuer-suedpazifik-sondiert-bei-japan-a-67f6b974-5b02-4528-b38e-8c0a15ac0c3e>
- (11) <https://firatnews.com/anallz/kapitalizmin-cokusunu-abd-nin-uc-nato-su-da-onleyemez-172585>
- (12) Abdullah Öcalan, *Beyond State, Power, and Violence*, PM Press, 2022, P. 207
- (13) <https://www.geopolitika.ru/en/article/darya-platonova-war-ukraine-clash-globalist-and-urasian-civilizations>
- (14) Abdullah Öcalan, *Beyond State, Power, and Violence*, PM Press, 2022, P. 212
- (15) <https://civaka-azad.org/wp-content/uploads/2020/02/Riza2.pdf>
- (16) <https://www.german-foreign-policy.com/news/detail/7079/>
- (17) <https://www.tagesspiegel.de/politik/europa-und-die-sprache-der-macht-6862717.html>
- (18) <https://www.state.gov/the-abraham-accords/>
- (19) <https://civaka-azad.org/wp-content/uploads/2020/02/Riza2.pdf>
- (20) *ibid.*
- (21) <https://www.geopolitika.ru/en/article/darya-platonova-war-ukraine-clash-globalist-and-urasian-civilizations>
- (22) *ibid.*
- (23) Abdullah Öcalan, *Kürt Sorunu ve Demokratik Ulus Çözümü. Kültürel Soykırım Kısacasında Kürtleri Savunmak. Demokratik Uygarlık Manifestosu. Beşinci Kitap*, Azadi Matbaasi, P. 548 [Book is not yet

- translated, so here is only a provisional translation of the quote]
- (24) <https://civaka-azad.org/wp-content/uploads/2020/02/Riza2.pdf>
- (25) <https://monde-diplomatique.de/artikel/!3205112>
- (26) ebd.
- (27) Abdullah Öcalan, *Kürt Sorunu ve Demokratik Ulus Çözümü. Kültürel Soykırım Kısacasında Kürtleri Savunmak. Demokratik Uygurlik Manifestosu. Beşinci Kitap*, Azadi Matbaasi, P. 242 [Book is not yet translated, so here is only a provisional translation of the quote]
- (28) <https://civaka-azad.org/wp-content/uploads/2020/02/Riza2.pdf>
- (29) Abdullah Öcalan, *Beyond State, Power, and Violence*, PM Press, 2022, P. 174
- (30) Abdullah Öcalan, *Beyond State, Power, and Violence*, PM Press, 2022, P. 162
- (31) Abdullah Öcalan, *Kürt Sorunu ve Demokratik Ulus Çözümü. Kültürel Soykırım Kısacasında Kürtleri Savunmak. Demokratik Uygurlik Manifestosu. Beşinci Kitap*, Azadi Matbaasi, P. 393 [Book is not yet translated, so here is only a provisional translation of the quote]
- (32) <https://www.jungewelt.de/artikel/434336.krieg-in-der-ukraine-guerillataktik-made-in-usa.html>
- (33) Abdullah Öcalan, *Kürt Sorunu ve Demokratik Ulus Çözümü. Kültürel Soykırım Kısacasında Kürtleri Savunmak. Demokratik Uygurlik Manifestosu. Beşinci Kitap*, Azadi Matbaasi, P. 393 [Book is not yet translated, so here is only a provisional translation of the quote]
- (34) Abdullah Öcalan, *Kürt Sorunu ve Demokratik Ulus Çözümü. Kültürel Soykırım Kısacasında Kürtleri Savunmak. Demokratik Uygurlik Manifestosu. Beşinci Kitap*, Azadi Matbaasi, P. 494 [Book is not yet translated, so here is only a provisional translation of the quote]
- (35) Abdullah Öcalan, *Kürt Sorunu ve Demokratik Ulus Çözümü. Kültürel Soykırım Kısacasında Kürtleri Savunmak. Demokratik Uygurlik Manifestosu. Beşinci Kitap*, Azadi Matbaasi, P. 590 [Book is not yet translated, so here is only a provisional translation of the quote]
- (36) Abdullah Öcalan, *Sociology of Freedom*, PM Press, 2019, P. 123-180

Μέρος 2: Τα καθήκοντα των δημοκρατικών δυνάμεων

Η αμφισημία των δημοκρατικών δυνάμεων¹

Οι παραπάνω παρατηρήσεις καταδεικνύουν τον σημαντικό ρόλο των δημοκρατικών δυνάμεων στο πλαίσιο του Τρίτου Παγκοσμίου Πολέμου. Οι συγκρούσεις των διαφόρων κρατικών δρώντων της καπιταλιστικής νεωτερικότητας διεξάγονται εις βάρος των κοινωνιών, των λαών, των γυναικών, των εργαζομένων και της νεολαίας αυτού του κόσμου. Γι' αυτό υπάρχει επείγουσα ανάγκη για ισχυρές δημοκρατικές δυνάμεις σε τοπικό, περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο που όχι μόνο θα υπερασπίζονται τα συμφέροντα της κοινωνίας, αλλά και θα χρησιμοποιούν τα κενά που δημιουργεί η κρίση της καπιταλιστικής νεωτερικότητας για να ενισχύσουν τη δημοκρατία, την ελευθερία και την ισότητα. Η σταθερή όξυνση και επέκταση του Τρίτου Παγκόσμιου Πολέμου κατά τη διάρκεια των τελευταίων τριών δεκαετιών και οι κοινωνικές, οικολογικές, πολιτικές και οικονομικές κρίσεις που τον συνοδεύουν καθιστούν σαφές ότι οι δημοκρατικές δυνάμεις δεν έχουν ακόμη επιτύχει επαρκώς ως ενεργοί φορείς εκπροσώπησης των συμφερόντων των λαών και των κοινωνιών. Καθοριστικός παράγοντας αυτής της κατάστασης είναι η ευρέως διαδεδομένη άρνηση να αναγνωριστεί η έκταση της κρίσης και να ειπωθεί ξεκάθαρα πως ο Τρίτος Παγκόσμιος Πόλεμος υπάρχει και είναι εδώ. Αντιθέτως, οι πολυάριθμες συγκρούσεις στον κόσμο, όπως στην Ουκρανία, το Κουρδιστάν, την Παλαιστίνη, την Ταϊβάν ή τη Λιβύη, κατανοούνται ως απομονωμένες μεταξύ τους. Κατά συνέπεια, οι απαντήσεις βασίζονται κυρίως σε τοπικές λύσεις, οι οποίες αναπόφευκτα δεν έχουν το επιθυμητό αποτέλεσμα λόγω της παγκόσμιας διασύνδεσης των αντίστοιχων ζωνών σύγκρουσης. Οι δημοκρατικές δυνάμεις εκπλήσσονται όταν οι συγκρούσεις δεν τερματίζονται, παρά το γε-

1 Στο Παράδειγμα της δημοκρατικής νεωτερικότητας, ο όρος «δημοκρατικές δυνάμεις» δηλώνει τόσο μια ιστορική πορεία όσο και τους σύγχρονους κοινωνικούς φορείς της. Σύμφωνα με την ιστορική αντίληψη του Αμπντουλάχ Οτσαλάν, όταν τελειώνει η φυσική κοινωνία και εμφανίζεται ο πολιτισμός, η πατριαρχία, το κράτος και οι τάξεις πριν από περίπου 5.000 χρόνια, δύο ρεύματα είναι τα ρεύματα που υπάρχουν στην ιστορία: ο κρατικός κεντρικός πολιτισμός και ο δημοκρατικός πολιτισμός. Οι δημοκρατικές δυνάμεις σε αυτό το πλαίσιο είναι πολιτικές δυνάμεις που αντλούν τη δύναμή τους από την ίδια την κοινωνία και κάνουν πολιτική με στόχο την ελευθερία, την ισότητα και τη δημοκρατία. Για να το θέσουμε με τα λόγια του Αμπντουλάχ Οτσαλάν: «Η πολιτική είναι ουσιαστικά οι πράξεις της ελευθερίας, της ισότητας και του εκδημοκρατισμού που απαιτούνται για να διατηρήσει η ηθική και πολιτική κοινωνία τη φύση ή την ύπαρξή της υπό οποιοσδήποτε συνθήκες». (Κοινωνιολογία της ελευθερίας)

γονός ότι οι τοπικές συνθήκες φαίνονται ικανές να δώσουν ένα τέτοιο τέλος. Ο διαχωρισμός των συγκρούσεων στην Ουκρανία ή στο Κουρδιστάν από τη δυναμική του παγκόσμιου πλαισίου, ιδίως του Τρίτου Παγκοσμίου Πολέμου, οδηγεί αναπόφευκτα σε λάθος στρατηγική και τακτική.

Ομοίως, υπάρχει η πλάνη ότι οι πολυάριθμες πολιτικές, οικονομικές και στρατιωτικές συγκρούσεις είναι βραχύβιες. Δεδομένου ότι ο Τρίτος Παγκόσμιος Πόλεμος είναι μια εξαιρετικά μακροχρόνια σύγκρουση, όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς αναγκάζονται να επιδείξουν πολύ μεγάλο βαθμό αντοχής, προσαρμοστικότητας και διορατικότητας. Όπως ο λαός της Τσιάπας αγωνίζεται οργανωμένα για την αυτοδιάθεσή του εδώ και σχεδόν τρεις δεκαετίες, έτσι και η κουρδική κοινωνία υπό την ηγεσία του Εργατικού Κόμματος του Κουρδιστάν (PKK) αντιστέκεται από το 1978 με όλη την οργανωτική της δύναμη ενάντια στις δυνάμεις της καπιταλιστικής νεωτερικότητας που αρνούνται να αναγνωρίσουν την ύπαρξη και το δικαίωμά τους σε μια ελεύθερη ζωή. Η κατάσταση είναι πολύ παρόμοια στις συγκρούσεις που αφορούν κρατικούς φορείς- για παράδειγμα στο Ιράκ, την Κορέα, την Υεμένη, την Κούβα, τη Λιβύη και το Σαχέλ. Και εδώ, επίσης, χρησιμοποιούνται οικονομικά, πολιτικά και στρατιωτικά μέσα πολέμου, σε ορισμένες περιπτώσεις για δεκαετίες. Όσοι αναγνωρίζουν την παρατεταμένη φύση του Τρίτου Παγκόσμιου Πολέμου, συμπεριλαμβανομένων των πολυάριθμων τοπικών εκδηλώσεών του, θα είναι σε θέση να βασιστούν σε μια αντίστοιχα μακροπρόθεσμη στρατηγική και τακτική, να προετοιμάσουν κατάλληλα τους υποστηρικτές και τα μέλη τους και να επιδείξουν την απαραίτητη ευελιξία και δημιουργικότητα για να βγουν νικητές από τον Τρίτο Παγκόσμιο Πόλεμο.

Επιπλέον, πολλές δημοκρατικές δυνάμεις πασχίζουν ακόμη να κατανοήσουν όχι μόνο τα στρατιωτικά εργαλεία αλλά και τα οικονομικά, πολιτικά, μιντιακά και ακόμη και βιολογικά μέσα του πολέμου ως μέρος του Τρίτου Παγκόσμιου Πολέμου. Αυτός ο πόλεμος δεν αρχίζει και δεν τελειώνει με στρατιωτικές αντιπαραθέσεις, αλλά χαρακτηρίζεται από τη διαδοχική, ταυτόχρονη ή εναλλασσόμενη χρήση των προαναφερθέντων εργαλείων. Αυτό που ξεκίνησε ως πολιτική σύγκρουση στην περίπτωση της Κίνας εντάθηκε με ολοκληρωμένες οικονομικές κυρώσεις. Στη συνέχεια συμπληρώθηκε με μεθόδους βιολογικού πολέμου μέσω της διαχείρισης της πανδημίας του κορονοϊού², με απειλές για ανοικτές στρατιωτικές συγκρούσεις στην Ταϊβάν στο εγγύς μέλλον. Ο πόλεμος στο Κουρδιστάν, ο οποίος συνεχίζεται με ένταση εδώ και δεκαετίες, δείχνει επίσης πώς η στοχευμένη εκδίωξη του τοπικού πληθυσμού ή η διακο-

2 Το γεγονός και μόνο ότι αξιωματούχοι των ΗΠΑ και της Κίνας αλληλοκατηγορούνται στα μέσα ενημέρωσης ότι ευθύνονται για το ξέσπασμα της πανδημίας του κορονοϊού δείχνει ότι αυτές οι ηγετικές δυνάμεις της καπιταλιστικής νεωτερικότητας θεωρούν τη χρήση τέτοιων καταστροφικών βιολογικών όπλων αρκετά πιθανή. (1)

πή φυσικών υδάτινων οδών, όπως ο ποταμός Ευφράτης, χρησιμοποιούνται ως περαιτέρω μέθοδοι πολέμου. Η χρήση χημικών και πυρηνικών όπλων βρίσκεται εδώ και αρκετό καιρό στην ατζέντα των πιθανών στρατιωτικών κατακτήσεων διεθνώς, συμπεριλαμβανομένης της επίθεσης του τουρκικού στρατού εναντίον των Δυνάμεων Άμυνας του Λαού (HPG) στο Νότιο Κουρδιστάν/Βόρειο Ιράκ. Στο πλαίσιο του Τρίτου Παγκοσμίου Πολέμου, επομένως, ο τερματισμός ή η διακοπή των στρατιωτικών συγκρούσεων δεν σημαίνει το τέλος του πολέμου. Αντίθετα, οι κρατικοί δρώντες της καπιταλιστικής νεωτερικότητας βασίζονται σε ένα μεταβλητό ρεπερτόριο όπλων που μπορούν να χρησιμοποιήσουν ανάλογα με την πορεία του πολέμου.

Τέλος, είναι επίσης σημαντικό να συνειδητοποιήσουμε ότι οι δημοκρατικές δυνάμεις κάνουν ένα σοβαρό λάθος επιδιώκοντας σαφώς οριοθετημένες και μακροπρόθεσμες συμμαχίες με κρατικούς δρώντες στον Τρίτο Παγκόσμιο Πόλεμο. Οποιοσδήποτε δημοκρατικές δυνάμεις βασίζονται σε συμμαχίες με έναν ή περισσότερους από τους κρατικούς δρώντες, γρήγορα θα εμπλακούν στην πραγματικότητα του Τρίτου Παγκοσμίου Πολέμου. Ενώ οι σχέσεις μεταξύ των δημοκρατικών δυνάμεων έχουν στρατηγικό χαρακτήρα, οι σχέσεις με τους κρατικούς δρώντες της καπιταλιστικής νεωτερικότητας χαρακτηρίζονται αναγκαστικά από τακτική ευελιξία και βραχυπρόθεσμο χαρακτήρα. Παρόλα αυτά μπορεί να παρατηρηθεί ότι οι δημοκρατικές δυνάμεις πέφτουν επανειλημμένα στην πλάνη της στρατηγικής δέσμευσης σε ένα κράτος-μέλος της σύγκρουσης. NATO ή Ρωσία; Κίνα ή ΗΠΑ; Το καθεστώς Άσαντ ή η λεγόμενη “Δύση”; Αν οι δημοκρατικές δυνάμεις αντιλαμβάνονται τις επιλογές τους τόσο στενά και αντί για ανεξάρτητη, ευέλικτη πολιτική βασίζονται σε στρατηγικές εξαρτήσεις από κρατικές δυνάμεις, θα προκαλέσουν τεράστια ζημιά στις αντίστοιχες κοινωνίες τους και στους λαούς αυτού του κόσμου. Εδώ παρουσιάζεται το υψηλό επίπεδο των πολιτικών, ιδεολογικών, στρατιωτικών και οργανωτικών δεξιοτήτων που απαιτούνται από τις διεθνείς δημοκρατικές δυνάμεις για να διεκδικήσουν τη θέση τους ως αποτελεσματικοί δρώντες στον Τρίτο Παγκόσμιο Πόλεμο ενάντια στην καταστροφικότητα των δυνάμεων της καπιταλιστικής νεωτερικότητας.

Η εμφάθυση των κοινωνικών προβλημάτων κατά τη διάρκεια του Τρίτου Παγκοσμίου Πολέμου

Τα κοινωνικά προβλήματα βαθαίνουν όσο περισσότερο διαρκεί ο Τρίτος Παγκόσμιος Πόλεμος, οι ρίζες των οποίων βρίσκονται στη νοοτροπία και την πολιτική της ίδιας της καπιταλιστικής νεωτερικότητας. Από την έναρξη του πολέμου στις αρχές της δεκαετίας του 1990, η ευαισθητοποίηση των ανθρώπων σε συγκεκριμένα διεθνή ζητήματα έχει αυξηθεί σημαντικά. Για

παράδειγμα, σήμερα γίνονται έντονες συζητήσεις για την οικολογική κρίση, τα διεθνή προσφυγικά ρεύματα, τις πολιτικές υγείας ή τους πολυάριθμους πολέμους στον κόσμο. Η έλλειψη ολιστικότητας και οι αδύναμες πρακτικές εύρεσης και εφαρμογής λύσεων είναι άκρως προβληματικές. Οι δημοκρατικές δυνάμεις διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο σε αυτό μέσω της κριτικής που ασκούν και των λύσεων που προτείνουν. Ο Αμπντουλάχ Οτσαλάν στο προαναφερθέν βιβλίο του “Κοινωνιολογία της ελευθερίας” ασχολείται εκτενώς με δώδεκα κοινωνικά προβλήματα τα οποία προσδιορίζει ως τις μεγαλύτερες προκλήσεις του 21ου αιώνα. Μέσα από τη συζήτηση αυτών των κοινωνικών προβλημάτων, αναδεικνύει ταυτόχρονα την έκταση της κρίσης και την επείγουσα ανάγκη για τις δημοκρατικές δυνάμεις του κόσμου να οικοδομήσουν μια εναλλακτική λύση προς την καπιταλιστική νεωτερικότητα. Ταυτόχρονα, προειδοποιεί να μην απομονώνονται τα διάφορα προβλήματα το ένα από το άλλο: *“Έχω επίγνωση των κινδύνων που προκύπτουν από τον διαχωρισμό του κοινωνικού προβλήματος σε επιμέρους προβλήματα. Αυτή η μεθοδολογική προσέγγιση που ανέπτυξε η ευρωκεντρική επιστήμη χρησιμοποιώντας άνευ όρων τον αναλυτικό λόγο³ μπορεί να φαίνεται ότι οδήγησε σε κάποια επιτεύγματα, αλλά ο κίνδυνος να χαθεί η ολόκληρη αλήθεια δεν μπορεί να υποτιμηθεί”*. (2)

Αν και δεν είναι δυνατή εδώ μια λεπτομερής συζήτηση των κοινωνικών προβλημάτων που εξετάζει ο Αμπντουλάχ Οτσαλάν, αξίζει ωστόσο να εξετάσουμε εν συντομία την αντίστοιχη φύση και σημασία τους. Οι δημοκρατικές δυνάμεις για να είναι αποτελεσματικές έχουν ανάγκη μια συγκεκριμένη ιδέα μιας εναλλακτικής μορφής κοινωνικής ζωής - ο Οτσαλάν τη σκιαγραφεί με την έννοια της “δημοκρατικής νεωτερικότητας” - και πολλοί εργάζονται σήμερα για την εφαρμογή της. Όταν ο Αμπντουλάχ Οτσαλάν περιγράφει την εξουσία και το κράτος ως κοινωνικό πρόβλημα, προσπαθεί να καταδείξει πόσο πολύ έχει επεκταθεί η κρατική εξουσία μέσω της μορφής του έθνους-κράτους και την αποσύνθεση των κοινωνικών δομών που έφερε ως αποτέλεσμα. Τα Ηνωμένα Έθνη περιλαμβάνουν σήμερα 193 έθνη-κράτη, τα οποία από κοινού υποβάλλουν σχεδόν όλα τα μέρη του κόσμου σε μια συγκεντρωτική διοικητική λογική. Επιπλέον, υπάρχουν εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε παγκόσμιο επίπεδο και δεν είναι οργανωμένες ως έθνη-κράτη, αλλά ωστόσο ακολουθούν τη μονοπωλιακή και ιεραρχική λογική της εξουσίας και

3 Ο Αμπντουλάχ Οτσαλάν διακρίνει την νόημοσύνη σε αναλυτική και συναισθηματική. Η αναλυτική νόημοσύνη λειτουργεί μέσω της μεθόδου διαχωρισμού του υποκειμένου από το αντικείμενο (θετικισμός) και επιτρέπει στην ανθρωπότητα να κοιτάξει τα πράγματα ορθολογικά, ενώ η συναισθηματική νόημοσύνη είναι ολιστικά συνδεδεμένη με την κοινωνική ηθική, τη φύση και τη ζωή. Ο Οτσαλάν βλέπει το ιδανικό στην μέση, όπου οι άνθρωποι χρησιμοποιούν την εκπληκτική τους νόηση σε σύνδεση με τις κοινωνικές αξίες και τη φύση για το καλό του απώτερου όλου.

του κράτους. Διεθνείς επενδυτικές εταιρείες όπως η Blackrock (10 τρισεκατομμύρια δολάρια σε κεφάλαια υπό διαχείριση τον Ιανουάριο του 2022 (3)) ή hedge funds όπως η Bridgewater Associates, ο ιδρυτής της οποίας Ray Dalio θεωρήθηκε κατά καιρούς ένας από τους ανθρώπους με τη μεγαλύτερη επιρροή στις ΗΠΑ (4), αποτελούν συγκεκριμένα παραδείγματα παγκοσμίως οργανωμένων μορφών της λογικής της κρατικής εξουσίας. Παρατηρείται τις τελευταίες τρεις δεκαετίες πώς η καπιταλιστική νεωτερικότητα επεκτείνει συνεχώς αυτή τη λογική. Οι εκδηλώσεις εκφράζονται με τη δημιουργία νέων, μικρών εθνών κρατών -όπως το Κοσσυφοπέδιο, η Βοσνία-Ερζεγοβίνη ή η αυτόνομη περιοχή του Κουρδιστάν που μοιάζει με έθνος-κράτος- και με την επέκταση της επιρροής παγκοσμίως δραστηριοποιούμενων εταιρειών όπως η Amazon (κύκλος εργασιών 1996: 16 εκατομμύρια δολάρια, κύκλος εργασιών 2020: 386 δισεκατομμύρια δολάρια (5)). Αυτό συνοδεύεται από την αφαίρεση των δικαιωμάτων σε κάθε πτυχή της ζωής.

Σύμφωνα με τον Οτσαλάν, η επέκταση της εξουσίας και του κράτους έχει ως αποτέλεσμα μια *“αποδυναμωμένη κοινωνία, που στερείται της ικανότητάς της να υπερασπιστεί τον εαυτό της”* (6). Συνοψίζει αυτή την εξέλιξη ως πρόβλημα ηθικής και πολιτικής. Ο Οτσαλάν αντιλαμβάνεται ηθική ως τον τρόπο *“να εξοπλίσουμε την κοινωνία με τους απαραίτητους κανόνες για να συνεχίσει να υπάρχει και να παρέχουμε την ικανότητα να τους εφαρμόσει”*, ενώ βλέπει τον σκοπό της πολιτικής στο να παρέχει *“στην κοινωνία τους απαραίτητους ηθικούς κανόνες και, μέσα από μια διαδικασία συνεχούς συζήτησης, να αποφασίζει για τα μέσα και τις μεθόδους που απαιτούνται για την ικανοποίηση των θεμελιωδών υλικών και πνευματικών αναγκών της κοινωνίας”*. (7) Αντίθετα, *“η εξουσία και οι κρατικοί μηχανισμοί και σχέσεις ανέκαθεν θεσμοθετούσαν τον “νόμο” στη θέση της κοινωνικής ηθικής και με την πρώτη ευκαιρία επέβαλαν την “κρατική διοίκηση” στη θέση της κοινωνικής πολιτικής”*. (8)

Η αποδυνάμωση της κοινωνικής ηθικής και η μετατόπιση των πολιτικών θεσμών της κοινωνίας μπορεί να παρατηρηθεί στη ζωή κάθε ατόμου και των αντίστοιχων κοινωνιών. Το γεγονός ότι περίπου τα τρία τέταρτα των ανθρώπων στη Γερμανία δεν εμπιστεύονται τα εθνικά πολιτικά κόμματα, και ότι το ποσοστό αυτό φτάνει το 90% στην Ουγγαρία και την Ισπανία, (9) δίνει μια εντύπωση του βαθμού στον οποίο η πίστη στη θεσμική πολιτική κουλτούρα έχει διαλυθεί σε πολλά μέρη του κόσμου. Συνδεδεμένος με αυτό, ο Οτσαλάν αναφέρεται στο πρόβλημα της κοινωνικής νοοτροπίας ως μία από τις κεντρικές προκλήσεις της εποχής μας. Με αυτό εννοεί τις επικίνδυνες συνέπειες της αποδυνάμωσης της αυτοκαθοριζόμενης κοινωνικής σκέψης και της οικειοποίησής της από τους κρατικούς θεσμούς παραγωγής γνώσης,

εκπαίδευσης, πεπαιθίσεων και μέσων ενημέρωσης. Ο Οτσαλάν καταλήγει σε αυτό το συμπέρασμα μέσω της συγκέντρωσης της ικανότητας της κοινωνίας να σκέφτεται: *“Καθώς συσσωρευόταν η εμπειρία, αναπτύχθηκε η κοινωνία, η οποία, στην ουσία, ήταν το αποτέλεσμα αυτής της συγκέντρωσης της σκέψης. Όσο περισσότερη εμπειρία αποκτούσε μια κοινωνία και όσο πιο συγκεντρωμένη γινόταν αυτή η σκέψη, τόσο περισσότερη ικανότητα και δύναμη αποκτούσε, με αποτέλεσμα να μπορεί καλύτερα να τρέφεται, να υπερασπίζεται τον εαυτό της και να αναπαράγεται”*. (10)

Τόσο τα εθνικά κράτη σε όλο τον κόσμο όσο και οι δυνάμεις της παγκοσμιοποίησης⁴ της καπιταλιστικής νεωτερικότητας προσπαθούν να επεκτείνουν την ηγεμονία τους στον τρόπο με τον οποίο τα άτομα και ολόκληρες κοινωνίες σκέφτονται και βιώνουν. Οι νέοι στη Γερμανία ξοδεύουν κατά μέσο όρο περισσότερες από τρεις ώρες την ημέρα παρακολουθώντας βίντεο στο Netflix, το Amazon Prime ή το Youtube (11) και περνούν επτά έως οκτώ ώρες κάθε εβδομάδα καθημερινά στα κρατικά εκπαιδευτικά ιδρύματα- αυτό αντανakλά μια βαθιά ικανότητα ιδιοποίησης των κοινωνικών μοτίβων σκέψης και εμπειρίας.

Μια κοινωνία της οποίας οι ηθικές και πολιτικές ικανότητες έχουν αποδυναμωθεί σημαντικά είναι βέβαιο ότι θα αντιμετωπίσει σοβαρά οικονομικά προβλήματα. Σε αυτό το πλαίσιο, ο Οτσαλάν δηλώνει: *“Όλα τα οικονομικά προβλήματα, και κυρίως η ανεργία, συνδέονται με την κεφαλαιοποίηση της κοινωνίας”*. (12) Θεωρεί εξαιρετικά προβληματικό *“το γεγονός ότι το κεφάλαιο περιορίζει την κοινωνία σε δραστηριότητες προσανατολισμένες στο κέρδος. Ωστόσο, η δραστηριότητα για χάρη του κέρδους και του κεφαλαίου δεν ικανοποιεί τις θεμελιώδεις ανάγκες της κοινωνίας”*. (13) Κατά τη διάρκεια των εντατικών επιθέσεων στην οικονομική αυτάρκεια των κοινωνιών του κόσμου, ο φυσικός και κοινωνικός πλούτος μονοπωλήθηκε και μονοπωλείται από τις δυνάμεις της καπιταλιστικής νεωτερικότητας σε ιστορικά πρωτοφανή κλίμακα. Η απαλλοτρίωση και η μονοπώληση της γης υπήρξε ιδιαίτερα σημαντική σε αυτή τη διαδικασία. Σήμερα η διαδικασία αυτή έχει προχωρήσει πολύ, έτσι ώστε στην Αγγλία, για παράδειγμα, λιγότερο από το 1% του πληθυσμού να κατέχει το 50% της γης. (14)

4 Σημείωση του συγγραφέα: Ο όρος ‘παγκοσμιοποιητής/-τικός’ χρησιμοποιείται συχνά από την ακροδεξιά. Σε αυτό το κείμενο, ‘οι παγκοσμιοποιητικές δυνάμεις’ χρησιμοποιούνται συχνά από τον συγγραφέα για να αναφερθεί σε δρώντες που συμπεριλαμβάνουν πολυεθνικές εταιρείες, επενδυτικά κεφάλαια, χρηματοπιστωτικά κέντρα οφσόρ, ιδιωτικούς στρατούς κλπ. Ο όρος εδώ περιγράφει ένα μη-εθνικιστικό και μη-δουαδικό άξονα εξουσίας (δηλαδή, αντί για μια σύγκρουση αποκλειστικά ανάμεσα σε έθνη ή ανάμεσα στην Ανατολή και την Δύση, βλέπουμε συμμαχίες μεταξύ των καπιταλιστικών τάξεων σε όλο το κόσμο

Στις ΗΠΑ, η οικογένεια Emmersons από την Καλιφόρνια κατέχει σχεδόν 1 εκατομμύριο εκτάρια γης, γεγονός που την καθιστά τον μεγαλύτερο ιδιοκτήτη γης στη χώρα, ενώ ο ιδιοκτήτης της Amazon Jeff Bezos αποκαλεί δικά του 170.000 εκτάρια γης. (15) Οι άνθρωποι είναι βίαια αποσυνδεδεμένοι τόσο από την υλική οικονομική παραγωγή όσο και από τα συστήματα γνώσης που συσσωρεύονται επί χιλιετίες. Αυτό συνοδεύεται από μια ραγδαία αύξηση της εξάρτησης από τα μονοπώλια της οικονομίας που είναι οργανωμένα στη λογική της κρατικής εξουσίας. Σημαντικό σύμπτωμα αυτής της εξέλιξης είναι το αυξανόμενο υψηλό ποσοστό ανεργίας στις περισσότερες χώρες. Για παράδειγμα, το επίσημο ποσοστό ανεργίας στις τρεις χώρες που επλήγησαν περισσότερο το 2021 ήταν σχεδόν 34% (Νότια Αφρική), πάνω από 28% (Τζιμπουτί) και σχεδόν 29% (Σουαζιλάνδη). (16) Η ακραία μονοπωλία και η οικονομική αποστέρηση μεγάλου μέρους της ανθρωπότητας οδηγούν σε σοβαρά προβλήματα, τα οποία παρατηρούνται όλο και περισσότερο σε όλες τις περιοχές του κόσμου. Ο αριθμός των ανθρώπων που υποφέρουν από την πείνα αυξήθηκε παγκοσμίως κατά 150 εκατομμύρια ανθρώπους, φτάνοντας συνολικά τα 828 εκατομμύρια τα τελευταία τρία χρόνια. (17)

Άμεσα συνδεδεμένος με το βάθεμα των οικονομικών προβλημάτων είναι ο **βιομηχανισμός**⁵, ο οποίος έχει εξαπλωθεί σε όλες τις ηπείρους από τον 17ο αιώνα. Στην παρουσίαση αυτού του προβλήματος, ο Οτσαλάν αποδίδει μεγάλη σημασία στη διάκριση μεταξύ της βιομηχανίας ως κοινωνικό επίτευγμα χιλιετιών και του βιομηχανισμού της καπιταλιστικής νεωτερικότητας. *“Η βιομηχανία είναι σαν την πυρηνική επιλογή. Όταν χρησιμοποιείται από τα μονοπώλια μπορεί να αποτελέσει μια απaráμιλλη απειλή για τη ζωή, προμηνύοντας τόσο οικολογική καταστροφή όσο και πόλεμο. Πράγματι, η χρήση της για την επίτευξη κέρδους γίνεται όλο και πιο εμφανής, επιταχύνοντας την περιβαλλοντική καταστροφή. Η βιομηχανία μετακινεί ταχύτατα την κοινωνία προς την εικονική κοινωνία. Οι άνθρωποι αντικαθίστανται όλο και περισσότερο από τη ρομποτική. Αν αυτό συνεχιστεί, δεν θα αργήσει η στιγμή που οι ίδιοι οι άνθρωποι θα είναι περιττοι”.* (18)

5 Ο Οτσαλάν δεν αποκαλεί βιομηχανισμό την βιομηχανία γενικά καθώς αυτή μπορεί να χρησιμοποιηθεί προς το καλό της κοινωνίας. Βιομηχανισμό αποκαλεί την βιομηχανία που βρίσκεται στην υπηρεσία των μονοπωλίων του κέρδους και του κεφαλαίου. Λέει πως είναι “μία μονοπωλιακή ιδεολογία και μηχανισμός” με ιδεολογικό, ταξικό και στρατιωτικό χαρακτήρα και είναι κυρίως υπεύθυνη για την οικολογική καταστροφή, την ανεργία και την ανάδυση της εικονικής κοινωνίας στην οποία ο άνθρωπος έχει αποξενωθεί από τον εαυτό του και η κοινωνία από την φύση, μέσω της ρομποτικοποίησης, της χρήσης βιομηχανικών μεθόδων για την μεγιστοποίηση του κέρδους και την συσσώρευση κεφαλαίου

Στις ΗΠΑ, η βιομηχανική παραγωγή έχει αυξηθεί περισσότερο από 20 φορές τα τελευταία 100 χρόνια. (19) Ως άμεσο αποτέλεσμα, η ανθρωπότητα αντιμετωπίζει σήμερα ένα τεράστιο **οικολογικό πρόβλημα**. Η επίλυση της οικολογικής κρίσης αποτελεί εδώ και δεκαετίες ένα από τα κύρια αιτήματα των δημοκρατικών δυνάμεων σε όλα τα μέρη του κόσμου. Ειδικά τα κινήματα της νεολαίας και των γυναικών έχουν οργανώσει τα τελευταία χρόνια διεθνή αντίσταση κατά της οικολογικής καταστροφής που προκαλεί η καπιταλιστική νεωτερικότητα. Οι κυβερνήσεις των επιμέρους εθνών-κρατών και οι παγκοσμίως οργανωμένες δυνάμεις ακολούθησαν κυρίως μια πολιτική υπαρπαγής και εφησυχασμού, αφού και οι ίδιες γνωρίζουν πολύ καλά ότι η λογική του κέρδους της καπιταλιστικής νεωτερικότητας καθιστά αδύνατη τη λύση του οικολογικού προβλήματος. Ως εκ τούτου, δεν αποτελεί έκπληξη το γεγονός ότι οι εκπομπές CO₂ έφθασαν σε νέο ιστορικό υψηλό των 36,3 γιγατόνων το 2021. (20) Όταν κλιμακώθηκε ο πόλεμος στην Ουκρανία έγινε ισχυρότερη η τάση που προσπαθεί να πνίξει την όποια συζήτηση περί οικολογικών προβλημάτων, καθώς -σύμφωνα με τη λογική των κρατικών φορέων- ο πόλεμος και η οικονομική κρίση έχουν μετατοπίσει τις προτεραιότητες, για παράδειγμα όσον αφορά την αναγκαιότητα του φυσικού αερίου και το να σιωπάμε απέναντι στην οικολογική καταστροφή στον πόλεμο.

Ο Αμπντουλάχ Οτσαλάν συζητά το σύμπλεγμα του **κοινωνικού σεξισμού και το ζήτημα της οικογένειας, των γυναικών και του πληθυσμού** ως ένα άλλο ζήτημα που ασκεί πίεση. Παρόλο που υπάρχει εδώ και δεκαετίες μια εντατική παραγωγή λόγου και πράξης σχετικά με τον φεμινισμό, οι δημοκρατικές δυνάμεις εξακολουθούν να πασχίζουν να κατανοήσουν το πρόβλημα στο ιστορικό και κοινωνιολογικό του βάθος και να θέσουν σε εφαρμογή ολοκληρωμένες λύσεις που προέρχονται από την κοινωνία και γίνονται αποδεκτές από αυτήν. Καθώς ο Τρίτος Παγκόσμιος Πόλεμος εντείνεται, οι δυνάμεις της καπιταλιστικής νεωτερικότητας προωθούν μια σεξιστική κουλτούρα, η οποία χρησιμοποιείται ως όπλο για την αποδυνάμωση των γυναικών, οι οποίες αποτελούν τη σημαντικότερη πηγή δύναμης στην αντίσταση και στις κοινοτικές αξίες της κοινωνίας. Αυτό εμποδίζει επίσης την κοινωνική ειρήνη καταστρέφοντας τη σχέση μεταξύ των φύλων. Ο θεσμός της οικογένειας εκτίθεται σε εκτεταμένες επιθέσεις που τελικά οδηγούν στη διάλυσή του, ενώ ταυτόχρονα μεταπλάθεται, ιδίως από τις εθνικιστικές δυνάμεις, και αναγκάζεται να μπει σε έναν κορσέ πατριαρχικών αξιών. Ο σημερινός πληθυσμός των περίπου οκτώ δισεκατομμυρίων ανθρώπων στον κόσμο αναμένεται να αυξηθεί κατά άλλα δύο δισεκατομμύρια μέχρι το 2050 (21), γεγονός που θα βαθύνει άλλα κοινωνικά προβλήματα. Οι γυναίκες υποφέρουν περισσότερο από αυτές τις εξελίξεις. Στο πλαίσιο μιας πατριαρχικής λογικής του πολέμου, οι γυναίκες έρχονται αντιμέτωπες με μια ολοένα και

πιο σεξιστική κουλτούρα, με την οποία συνοδεύεται η τεράστια πίεση να συμμορφωθούν σύμφωνα με τα 'ιδανικά' σωματικά πρότυπα, τις οικογενειακές αξίες και τον ρόλο της μητέρας.

Το φαινόμενο της ακραίας **αστικοποίησης** είναι επίσης ένα σημαντικό πρόβλημα του 21ου αιώνα. Η πόλη καθεαυτή είναι αποτέλεσμα της κοινωνικής δημιουργικότητας, η ιστορία της οποίας μπορεί να ξεπερνά τα 10.000 χρόνια. Για περίπου 5.000 χρόνια, οι δυνάμεις του κράτους και της εξουσίας χρησιμοποίησαν την πόλη ως βάση οργάνωσης. Ωστόσο, όπως επισημαίνει ο Οτσαλάν, *"η πραγματική κρίση της αστικοποίησης εμφανίστηκε με τη βιομηχανική επανάσταση του 19ου αιώνα. Αυτό δεν ήταν σύμπτωση, αλλά ήταν μια πτυχή της αντικοινωνικής φύσης του βιομηχανισμού. Η πρωταρχική ευθύνη για τα οικολογικά προβλήματα που δημιουργεί η πόλη έγκειται στη θεμελιώδη απομάκρυνσή της από το περιβάλλον"*. (22) Η εξέλιξη αυτή έχει πλέον λάβει τόσο ακραίες διαστάσεις ώστε αστικές μητροπόλεις όπως το Τόκιο έχουν επίσημα πληθυσμό άνω των 38 εκατομμυρίων ανθρώπων, ενώ εννέα άλλες πόλεις παγκοσμίως έχουν τουλάχιστον 20 εκατομμύρια κατοίκους. Από το 1985, το ποσοστό των ανθρώπων που ζουν σε πόλεις παγκοσμίως έχει αυξηθεί από 41,2% σε σχεδόν 58%. Σύμφωνα με εκτιμήσεις, το ποσοστό αυτό θα ανέλθει στο 62,5% έως το 2050. (23) Οι κοινωνικές, πολιτιστικές, οικονομικές και περιβαλλοντικές συνέπειες θα συνεχίσουν να επιδεινώνονται αν δεν αντιμετωπιστεί αυτό το πρόβλημα.

Ο Οτσαλάν περιγράφει τα **προβλήματα της τάξης⁶ και της γραφειοκρατίας** ως συναφή επειδή η συνεχής ύπαρξη και επέκταση αυτών των δύο φαινομένων έχει δυσμενείς επιπτώσεις στην ηθικοπολιτική κατάσταση της κοινωνίας. Προκαλούν την κανονικοποίηση των εκμεταλλευτικών σχέσεων και την εκτόπιση των κοινωνικών δομών αυτοδιοίκησης και αυτοάμυνας. Στο πλαίσιο αυτό, ο Αμπντουλάχ Οτσαλάν θεωρεί ιδιαίτερα επικίνδυνο το ρόλο της μεσαίας τάξης⁷ στην καπιταλιστική νεωτερικότητα: *"Είναι η τάξη που έχει αναπτύξει το οικονομικό, πολιτικό, στρατιωτικό, ιδεολογικό και επιστημονικό μονοπώλιο του κεφαλαίου σε παγκόσμιο επίπεδο, καθιστώντας την την πιο αντικοινωνική τάξη"*. (24) Λόγω της χιλιόχρονης ιστορίας τους, οι τάξεις και η γραφειοκρατία μπορεί να φαίνονται σε πολλούς ανθρώπους σήμερα ως αναπόφευκτοι θε-

6 Όταν ο Οτσαλάν αναφέρεται στο 'πρόβλημα της τάξης' εννοεί τόσο την κυριαρχία μιας τάξης επί της κοινωνίας όσο και την ταξική διαίρεση εν γένει.

7 Όταν ο Οτσαλάν αναφέρεται στην 'μεσαία' τάξη εννοεί γενικώς εκείνο το μεγάλο κομμάτι της ευρύτερης αστικής τάξης το οποίο είναι στην ουσία η πολυπληθής τάξη των κερδοσκόπων που ζουν εντός της κοινωνίας και ειδικά εντός της πόλης και αναπτύσσουν θεσμούς, μεγαλοεπιχειρήσεις, κουλτούρα, κρατική πολιτική και τα οποία όλα όσα κάνουν βασιζονται στα κυρίαρχα μονοπώλια, τον πολιτισμό τους και τις πολεμικές τους βλέψεις.

σμοί. Αλλά ο Οτσαλάν προειδοποιεί: “Το γεγονός ότι οι τάξεις που αναφέρουμε υπήρξαν, δεν τις καθιστά νόμιμες ή αντιπροσωπευτικές των πραγματικών κοινωνικών αξιών. Ένας όγκος δεν μπορεί να θεωρηθεί φυσιολογικό μέρος του σώματος, και μπορούμε να δούμε τα κοινωνικά φαινόμενα με τον ίδιο τρόπο. Άλλωστε, όλες οι καταπιεσμένες και εκμεταλλεόμενες κατώτερες τάξεις έχουν προκύψει ως αποτέλεσμα της ισχύος και των ηγεμονικών ιδεολογιών της εξουσίας και του κράτους”. (25) Δημιουργώντας τεράστιους γραφειοκρατικούς μηχανισμούς, τα έθνη-κράτη του κόσμου προσπαθούν να επεκτείνουν τον έλεγχο τους σε τομείς της κοινωνικής ζωής που αρχικά ήταν αυτοδιοικούμενοι. Κατ’ επέκταση, αυτό συνδέει άμεσα τμήματα του πληθυσμού με τα έθνη-κράτη μέσω της οικονομικής εξάρτησης και παρέχει τη δυνατότητα στο κράτος να επιδειξει την ικανότητά του να δρα. Σύμφωνα με τη λογική του έθνους-κράτους, αυτή η τάση δεν γνωρίζει όρια. Σε πολλές χώρες, ένα μεγάλο μέρος του πληθυσμού απασχολείται πλέον άμεσα από το κράτος, π.χ. λίγο πάνω από το 30% στη Δανία, σχεδόν το 29% στην Αυστραλία και το 25% στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη. (26)

Τα **προβλήματα εκπαίδευσης και υγείας** του 21ου αιώνα αποτελούν μια άλλη κεντρική πρόκληση για τις κοινωνίες. Ο Οτσαλάν λέει: “Στην καπιταλιστική νεωτερικότητα, ο έλεγχος της εκπαίδευσης και της υγείας από το έθνος-κράτος θεωρείται ζωτικής σημασίας. Χωρίς τον έλεγχο αυτών των δύο τομέων, από τους οποίους εξαρτάται η υπαρξιακή, υγιής και ανοιχτόμυαλη ανάπτυξη της κοινωνίας, και χωρίς την κατασκευή μονοπωλιακής κυριαρχίας σε αυτούς, είναι εξαιρετικά δύσκολο να διατηρηθεί μια συνολική ηγεμονία και εκμετάλλευση. Ο έλεγχος της παιδείας και της υγείας είναι εξαιρετικά σημαντικός για τα μονοπώλια, καθώς κατανοούν ότι δεν μπορούν να κάνουν την κοινωνία ιδιοκτησία τους μόνο με στρατιωτική βία”. (27) Στη Γερμανία, 8,4 εκατομμύρια μαθητές φοιτούν σήμερα σε σχολεία γενικής εκπαίδευσης και 2,4 εκατομμύρια σε επαγγελματικά σχολεία (28), ενώ σχεδόν τρία εκατομμύρια άνθρωποι σπουδάζουν στα γερμανικά πανεπιστήμια. (29) Συγκριτικά, τα λεγόμενα ελεύθερα εναλλακτικά σχολεία, τα οποία διαφέρουν έντονα από τις κρατικές εκπαιδευτικές μεθόδους μέσω μιας δημοκρατικής παιδαγωγικής, έχουν μόλις 9.500 μαθητές σε ολόκληρη τη Γερμανία. (30) Στον τομέα της υγείας, οι εθνικοκρατικοί ή εταιρικοί φορείς της καπιταλιστικής νεωτερικότητας έχουν μια παρόμοια ισχυρή κυριαρχία. Τόσο η εκπαίδευση, η πιστοποίηση, ο έλεγχος όσο και η απασχόληση των γιατρών και του λοιπού υγειονομικού προσωπικού βρίσκονται σχεδόν εξ ολοκλήρου στα χέρια τους.

Το ποιες καταστροφικές συνέπειες προκαλεί ο **μιλιταρισμός** στην κοινωνία είναι ένα παγκοσμίως αναγνωρισμένο ζήτημα, ιδίως μετά τους καταστρο-

φικούς παγκόσμιους πολέμους του 20ού αιώνα. Παράλληλα, από τις αρχές της δεκαετίας του 2000, με τη μορφή του παγκόσμιου “πολέμου κατά της τρομοκρατίας” και της σημερινής αντιπαράθεσης μεταξύ των διαφόρων κρατικών δρώντων του πολυπολικού κόσμου, παρατηρούμε μια σταθερή ενίσχυση της милитарιστικής κουλτούρας και του στρατιωτικού εξοπλισμού. Μετά από δεκαετίες πολέμου, μεγάλα τμήματα του κόσμου, ιδίως η Μέση Ανατολή και πολλές αφρικανικές χώρες, βρίσκονται σήμερα μέσα σε ερείπια. Με την έναρξη του πολέμου στην Ουκρανία, οι λαοί της Ευρώπης και της Ρωσίας αισθάνονται και πάλι άμεσα τις καταστροφικές συνέπειες του милитарισμού. Ο Αμπντουλάχ Οτσαλάν συζητά το πρόβλημα αυτό με φόντο την χιλιετή ιστορία του και τον απαραίτητο ρόλο του στην πολιτική της κρατικής εξουσίας: *“Ο στρατός είναι ο πιο έντονα οργανωμένος βραχίονας του κεφαλαίου και της εξουσίας. Έτσι, προκύπτει ότι είναι ο θεσμός που τελικά υποτάσσει και εγκλωβίζει την κοινωνία. Ο στρατός ήταν ανέκαθεν η δύναμη που διείσδυε, έλεγχε και υποδούλωνε την κοινωνία ανεξάρτητα από τη μορφή του κράτους, αλλά έφτασε στο αποκορύφωμά του στην εποχή της μεσαιας τάξης (αστικής) και υπό το εθνοκρατικό μονοπώλιο. Το καθοριστικό χαρακτηριστικό του έθνους-κράτους είναι ότι στο όνομα της δημιουργίας ενός επίσημου στρατού η υπόλοιπη κοινωνία αφοπλίστηκε επίσημα και το μονοπώλιο των όπλων μεταβιβάστηκε στο κράτος και τον στρατό”*. (31) Στα 2113 δισεκατομμύρια δολάρια, το 2021, οι παγκόσμιες δαπάνες για όπλα και υλικά πολέμου οι οποίες για πρώτη φορά από τότε που άρχισαν οι καταγραφές ξεπέρασαν τα 2 τρισεκατομμύρια δολάρια. (32)

Η ανθρωπότητα σήμερα αντιμετωπίζει επίσης το πρόβλημα της **ειρήνης και δημοκρατίας** το οποίο είναι άμεσα συνδεδεμένο με τον милитарισμό. Σε αυτό το πλαίσιο, ο Αμπντουλάχ Οτσαλάν σημειώνει: *“Όταν μια κοινωνία δεν μπορεί πλέον να δημιουργήσει και να διοικήσει θεσμούς που παρέχουν ουσιαστική ηθική και πολιτική καθοδήγηση, η κοινωνία αυτή έχει υποκύψει στην καταπίεση και την εκμετάλλευση. Βρίσκεται σε “κατάσταση πολέμου”. Είναι δυνατόν να ορίσουμε την ιστορία ως μια “κατάσταση πολέμου” που πόλεμος διεξάγεται από τους πολιτισμούς κατά των κοινωνιών. Όταν η ηθική και η πολιτική είναι δυσλειτουργικές, υπάρχει μόνο ένας δρόμος ανοιχτός για μια κοινωνία: η αυτοάμυνα. Μια κατάσταση πολέμου δεν είναι τίποτα περισσότερο από την απουσία ειρήνης. Ως τέτοια, μόνο η αυτοάμυνα θα καταστήσει δυνατή την ειρήνη. Μια ειρήνη χωρίς αυτοάμυνα μπορεί να είναι μόνο έκφραση υποταγής και δουλείας. Ο φιλελευθερισμός σήμερα επιβάλλει στις κοινωνίες και στους λαούς ειρήνη χωρίς αυτοάμυνα. Το μονομερές παιχνίδι της δημοκρατικής σταθερότητας και της συμφιλίωσης δεν είναι παρά ένα φύλλο συκής στην αστική ταξική κυριαρχία που επιτυγχάνεται από τις ένοπλες δυνάμεις. Δεν είναι τίποτε άλλο παρά μια συγκαλυμμένη κατάσταση πολέμου”*. (33)

Αυτή η βασική προσέγγιση καθιστά σαφές ότι δεν είναι μόνο οι πολυάριθμες στρατιωτικές συγκρούσεις στον κόσμο, αλλά και οι αδιάκοπες επιθέσεις του κράτους στις ηθικές και πολιτικές ικανότητες των κοινωνιών που συνιστούν κατάσταση πολέμου. Έτσι, όσο οι δυνάμεις της καπιταλιστικής νεωτερικότητας όχι μόνο συνεχίζουν τους πολέμους τους, αλλά προσθέτουν διαρκώς νέους, και ταυτόχρονα οι κοινωνίες αυτού του κόσμου δεν αναπτύσσουν επαρκείς δυνατότητες αυτοάμυνας, η έλλειψη ειρήνης και δημοκρατίας θα συνεχίσει να αποτελεί πρόβλημα όλης της ανθρωπότητας⁸.

Ο κίνδυνος της ιδιοποίησης της κοινωνικής δυσαρέσκειας από τον εθνικισμό και τον милитарισμό

Σε όλο τον κόσμο, οι κοινωνίες, οι λαοί, οι γυναίκες, η νεολαία και οι εργαζόμενοι αναζητούν διεξόδους από τα κοινωνικά προβλήματα που περιγράφθηκαν παραπάνω. Ένας σημαντικός αριθμός από αυτούς αναζητά έναν εναλλακτικό τρόπο ζωής, μια βάση στην οποία η καπιταλιστική νεωτερικότητα και οι κρίσεις που έχει προκαλέσει μπορούν να ξεπεραστούν. Το αυξανόμενο άνοιγμα των ανθρώπων στην αναζήτηση μιας ζωής βασισμένης στην ελευθερία, τη δημοκρατία και την ισότητα προσφέρει σημαντική ενίσχυση στις δημοκρατικές δυνάμεις του κόσμου, καθώς και αύξηση του αριθμού των υποστηρικτών και των μελών τους. Ταυτόχρονα, οι δυνάμεις της καπιταλιστικής νεωτερικότητας καταβάλλουν τεράστιες προσπάθειες για να το αποτρέψουν, να απορροφήσουν και να διοχετεύσουν αλλού την κοινωνική δυσαρέσκεια. Δεδομένου ότι οι δυνάμεις της καπιταλιστικής νεωτερικότητας δεν έχουν να προσφέρουν καμία λύση για τα υπάρχοντα προβλήματα, προσπαθούν να αποσπάσουν την προσοχή από τις συστηματικές κρίσεις, κυρίως με τη δημιουργία εθνικιστικής και милитарιστικής ατμόσφαιρας και με το να πνίγουν την κοινωνική αναζήτηση λύσεων σε εθνικιστικά-милитарιστικά επεισόδια ταραχών. Το αποτέλεσμα είναι ορατό στην άνοδο των εθνικιστικών κομμάτων σε πολλές χώρες σε όλο τον κόσμο. Κατά συνέπεια, είναι σημαντικό οι δημοκρατικές δυνάμεις να γνωρίζουν την πολιτική στρατηγική που κρύβεται πίσω από την εξάπλωση του εθνικισμού και του милитарισμού και να αντιτίθενται συγκεκριμένα σε αυτές

⁸ Στο ίδιο βιβλίο ο Οτσαλάν αναφέρει ότι δύναται ανά καιρούς να επιτευχθεί μια τακτική 'συμφιλίωση' μεταξύ κοινωνίας και κράτους, μόνο όμως υπό όρους και με δεδομένη την κοινωνική αυτοάμυνα και αυτονομία. Η έννοια 'συμφιλίωση' είναι μετάφραση από την έννοια 'reconciliation' και η έννοια της 'φιλίας' εντός του πρώτου όρου είναι απολύτως μεταφορική αφού αναφέρεται στις σχέσεις μεταξύ κοινωνίας και κράτους και μεταξύ της τάξης των εκμεταλλευτών με των εκμεταλλεόμενων. Προς το παρόν στα ελληνικά δεν έχει βρεθεί καλύτερος όρος από την 'συμφιλίωση'. Εναλλακτικά υπάρχει η συναίνεση, η αρμονική συνύπαρξη, η καταλλαγή που όλες έχουν άλλες προβληματικές.

τις πολιτικές. Όλες αυτές οι δυνάμεις πρέπει να είναι προσεκτικές - να μην εμπλακούν στη милитарιστική-εθνικιστική λογική, αλλά ταυτόχρονα έχουν την ευθύνη να προστατεύσουν τις αντίστοιχες κοινωνίες τους από τις επικίνδυνες συνέπειες αυτής της κρατικής πολιτικής αντιπερισπασμού. Το μίσος μεταξύ των λαών, η νομιμοποίηση του Τρίτου Παγκόσμιου Πολέμου, η προώθηση μιας σοβινιστικής αυτοεικόνας των επιμέρους κοινωνιών και η συγκάλυψη των αντιφάσεων μεταξύ κοινωνίας και κράτους δεν πρέπει να αποτελούν μέρος της πολιτικής των δημοκρατικών δυνάμεων. Στο πλαίσιο των πολιτικών των φορέων της καπιταλιστικής νεωτερικότητας και του επείγοντος χαρακτήρα των κοινωνικών προβλημάτων, οι δημοκρατικές δυνάμεις του κόσμου έχουν πολύ απλά την ευθύνη να μην συμβαδίζουν με τις κρατικές πολιτικές του εθνικισμού και του милитарισμού. Τόσο το μέγεθος της κρίσης όσο και ο μη κρατικιστικός χαρακτήρας των δημοκρατικών δυνάμεων, απαιτούν πιο δημιουργικές, ανεξάρτητες και διορατικές πολιτικές για την υπεράσπιση των συμφερόντων τόσο των επιμέρους κοινωνιών όσο και της ανθρωπότητας στο σύνολό της στο πλαίσιο του Τρίτου Παγκόσμιου Πολέμου.

Ειρηνευτική πολιτική στη Βάση του Παραδείγματος της Δημοκρατικής Νεωτερικότητας

Οι πόλεμοι αποτελούν ένα από τα κεντρικά πεδία πολιτικών 'συνταντήσεων' προς το συμφέρον των κρατών. Από την άλλη πλευρά, οι κοινωνίες και οι δημοκρατικές τους δυνάμεις δημιουργούν πολιτική κουλτούρα βασισμένη στην ειρηνική διαπραγμάτευση στις υπάρχουσες αντιθέσεις και συγκρούσεις. Ωστόσο, το να απαντήσουμε στον Τρίτο Παγκόσμιο Πόλεμο μόνο με μια κλασική πολιτική ειρήνης θα ήταν ανεπαρκές. Αυτό είναι γεγονός επειδή ο Τρίτος Παγκόσμιος Πόλεμος είναι μια σύγκρουση στην οποία επαναδιαπραγματεύονται τα ιδεολογικά και οργανωτικά θεμέλια της πολιτικής της κρατικής εξουσίας. Όπως φάνηκε παραπάνω, σε αυτόν τον πόλεμο τα εθνικά κράτη δεν πολεμούν μόνο για τις αντίστοιχες θέσεις τους στον κόσμο (παρόμοια με τον Πρώτο και τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο), αλλά υπάρχει επίσης μια σύγκρουση μεταξύ των εθνών-κρατών και των παγκοσμιοποιητικών δυνάμεων για τη διατήρηση και την ανανέωση της καπιταλιστικής κατεστημένης τάξης πραγμάτων. Κατά συνέπεια, στον Τρίτο Παγκόσμιο Πόλεμο, ακόμη και οι δυνάμεις της καπιταλιστικής νεωτερικότητας θέτουν ερώτημα περί συστήματος. Μια κατάλληλη πολιτική των δημοκρατικών δυνάμεων θέτει ως αναγκαιότητα το συνδυασμό της ειρηνευτικής πολιτικής με την παράλληλη οικοδόμηση μιας εναλλακτικής λύσης στην καπιταλιστική νεωτερικότητα. Το Κουρδικό Κίνημα Ελευθερίας και ο ιδεολογικός του ηγέτης Αμπντουλάχ Οτσαλάν έχουν δημιουργήσει

μια ισχυρή βάση προτάσεων μέσω του συστήματος της δημοκρατικής νεωτερικότητας. Σε αυτό το πλαίσιο, η κουρδική κοινωνία, το ΡΚΚ και το Κουρδικό Κίνημα Ελευθερίας ασκούν από τις αρχές της δεκαετίας του 2000 μια πολιτική ειρήνης ενάντια στις καταστροφικές συνέπειες του Τρίτου Παγκόσμιου Πολέμου με βάση το σύστημα της δημοκρατικής νεωτερικότητας. Αυτή η πολιτική μπορεί να παρατηρηθεί καλύτερα στην πράξη σήμερα στην επανάσταση στη Ροζάβα και στην Αυτόνομη Διοίκηση της Βόρειας και Ανατολικής Συρίας. Για περισσότερα από δέκα χρόνια ακολουθείται μια στρατηγική για την επέκταση της κοινωνικής αυτοάμυνας και αυτοδιαχείρισης και την εκτόπιση των κρατικών δομών εξουσίας, χωρίς να παίρνει θέση με κανένα από τα δύο κράτη που είναι μέρη στη σύγκρουση.

Αυτή η “πολιτική του τρίτου δρόμου” καταδεικνύει ότι μια δημοκρατική δύναμη -στην προκειμένη περίπτωση το ΡΚΚ- μπορεί να αναδειχθεί στον Τρίτο Παγκόσμιο Πόλεμο ως παράγοντας με αυτοπεποίθηση, ο οποίος διαχειρίζεται ταυτόχρονα το επείγον καθήκον της άμυνας κατά των επιθέσεων, παράλληλα με την ανάπτυξη κοινωνικών δομών αυτοδιοίκησης. Ως αποτέλεσμα, η Αυτόνομη Διοίκηση της Βόρειας και Ανατολικής Συρίας αντιπροσωπεύει σήμερα τον ισχυρότερο υποστηρικτή της ειρήνης και της δημοκρατίας στη Μέση Ανατολή, εργαζόμενη με συνέπεια για μια πολιτική λύση στον πόλεμο στη Συρία και το πολιτικό χάος σε ολόκληρη τη Μέση Ανατολή. Η Αυτόνομη Διοίκηση της Βόρειας και Ανατολικής Συρίας δεν θα ήταν σε θέση να ενεργεί σήμερα ως μια τόσο σημαίνουσα φωνή της ειρήνης που εμπλέκει όλους τους παράγοντες στην περιοχή με μια δημοκρατική λύση χωρίς την πρακτική εφαρμογή της δημοκρατικής νεωτερικότητας. Από το 2012, η εφαρμογή αυτού του συστήματος αυτοδιοίκησης σε όλους τους τομείς της κοινωνικής ζωής βρίσκεται σε εξέλιξη. Ένας μεγάλος αριθμός των κοινωνιών στον κόσμο σήμερα δεν διαθέτει επαρκώς οργανωμένες δημοκρατικές δυνάμεις με αντίστοιχο πρόγραμμα, στρατηγική και τακτική, βασισμένες σε ένα ολοκληρωμένο παράδειγμα σύμφωνα με τις συγκεκριμένες συνθήκες τους. Είναι ακόμη πιο σημαντικό για όλες τις δημοκρατικές δυνάμεις του κόσμου να αναγνωρίσουν το σύστημα της δημοκρατικής νεωτερικότητας ως πηγή δύναμης και έμπνευσης για τους αντίστοιχους αγώνες τους και να εμβαθύνουν στην κατανόηση του Παραδείγματος. Μόλις το κάνουν αυτό, θα μπορέσουν να κατανοήσουν καλύτερα την κοινωνία τους, το κράτος που βρίσκεται σε αντιπαράθεση μαζί τους και τη φύση της καπιταλιστικής νεωτερικότητας. Αυτό θα τους επιτρέψει να εκπαιδεύσουν και να οργανώσουν τα μέλη τους με έναν υποσχόμενο τρόπο και να υποστηρίξουν την κοινωνία τους ώστε να αναπτύσσει όλο και περισσότερο την αυτοάμυνα της και την αυτοδιοίκησή της. Με αυτή την έννοια, οι δημοκρατικές δυνάμεις που θα κάνουν το σύστημα της δημο-

κρατικής νεωτερικότητας τη βάση των προσπαθειών τους για την πολιτική ειρήνης θα βιώσουν την πιο επιτυχημένη απάντηση στον Τρίτο Παγκόσμιο Πόλεμο.

H ανάγκη για συμμαχίες των δημοκρατικών δυνάμεων

Στο Παράδειγμα της δημοκρατικής νεωτερικότητας εξίσου σημαντική με την ανάπτυξη της ιδεολογικής-οργανωτικής ισχύος, είναι η χρονική στιγμή της πολιτικής δράσης των δημοκρατικών δυνάμεων σε όλο τον κόσμο. Οι δυνάμεις της καπιταλιστικής νεωτερικότητας θα συνεχίσουν να επεκτείνουν τον Τρίτο Παγκόσμιο Πόλεμο τα επόμενα χρόνια και τις επόμενες δεκαετίες. Εκτός από το κέντρο του πολέμου στη Μέση Ανατολή και την πρόσφατη επέκταση στην Ευρώπη, η Ασία είναι πιθανό να εμπλακεί στη λογική της στρατιωτικής κλιμάκωσης. Ενάντια στην επιδείνωση του Τρίτου Παγκόσμιου Πολέμου και την επακόλουθη όξυνση των κοινωνικών προβλημάτων που αναφέρθηκαν παραπάνω, οι δημοκρατικές δυνάμεις πρέπει να οικοδομήσουν πλατφόρμες ανά περιοχή. Με τη βοήθεια αυτών των “Δημοκρατικών Πλατφορμών της Δημοκρατικής Νεωτερικότητας”, μπορούν να αναπτύξουν την απαραίτητη δύναμη για να σταματήσουν τους πολέμους που προκαλούνται από το κράτος και να αποτρέψουν νέες συγκρούσεις.

Τα καθήκοντα αυτών των πλατφορμών περιοχής είναι εκτεταμένα και μπορούν τελικά να καθοριστούν μόνο από τις δημοκρατικές δυνάμεις που δραστηριοποιούνται επί τόπου. Από τη μία πλευρά, είναι θεμελιώδους σημασίας να εκφραστεί η κοινωνική απόρριψη του πολέμου και έτσι να γίνει ορατή η απόρριψη των μιλιταριστικών-εθνικιστικών πολιτικών των κρατών. Μια πολιτική αλληλεγγύης, ενότητας και ειρήνης πρέπει να ανταχθεί στις επικίνδυνες προσπάθειες των δυνάμεων της καπιταλιστικής νεωτερικότητας να διαιρέσουν κοινωνίες και λαούς και να πολλαπλασιάσουν τους πολέμους μεταξύ τους. Επιπλέον, οι δημοκρατικές δυνάμεις των πλατφορμών περιοχής θα πρέπει να οργανώσουν άμεση αμοιβαία υποστήριξη μεταξύ τους. Αυτό μπορεί να γίνει, για παράδειγμα, στον τομέα της διπλωματίας, των μέσων ενημέρωσης, της χρηματοδότησης ή της αυτοάμυνας. Μέσω της υποστήριξης των περιοχών που έχουν πληγεί ιδιαίτερα από τον Τρίτο Παγκόσμιο Πόλεμο, όπως το Κουρδιστάν, οι τοπικές δημοκρατικές δυνάμεις μπορούν να αποκτήσουν τη δυνατότητα να ασκήσουν ανεξάρτητη, μη κρατική πολιτική και η κοινωνία μπορεί να ενδυναμωθεί ώστε να υπερασπιστεί τον εαυτό της αντί να φεύγει. Οι πλατφόρμες περιοχής μπορούν να ανταλλάσσουν εμπειρίες, γνώσεις και ιδέες μεταξύ τους με τη μορφή διασκέψεων, ακαδημιών και συνεδρίων

προκειμένου να επωφεληθούν από τις διαφορετικές εμπειρίες οργάνωσης και αντίστασης. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό λαμβάνοντας υπόψη ότι οι “Δημοκρατικές Πλατφόρμες της Δημοκρατικής Νεωτερικότητας” πρέπει να εργαστούν ενεργά για την οικοδόμηση της δημοκρατικής νεωτερικότητας. Το πεδίο για την οικοδόμηση δομών κοινωνικής αυτοάμυνας και αυτοδιοίκησης είναι ήδη τεράστιο και θα συνεχίσει να διευρύνεται καθώς ο Τρίτος Παγκόσμιος Πόλεμος ξεδιπλώνεται. Στη Μέση Ανατολή, την Ευρώπη, την Ασία και σε άλλα μέρη του κόσμου, οι δημοκρατικές δυνάμεις θα έχουν όχι μόνο την ευκαιρία, αλλά και την επείγουσα ευθύνη να ενδυναμώσουν τις κοινωνίες να ικανοποιήσουν τις δικές τους ανάγκες και να υπερασπιστούν τα συμφέροντά τους.

Στη βάση μιας ορθής ανάλυσης του Τρίτου Παγκοσμίου Πολέμου, θα αναπτυχθεί μια βαθιά κατανόηση του συστήματος της δημοκρατικής νεωτερικότητας και της διαδικασίας πολιτικής ενότητας. Με τη μορφή συμμαχιών ανά περιοχή, η αμυντική ικανότητα των δημοκρατικών δυνάμεων θα αναδειχθεί ακόμη πιο σίγουρη, θαρραλέα και αποτελεσματική προς το συμφέρον όλων των κοινωνιών, των λαών, των γυναικών, της νεολαίας και των εργαζομένων του κόσμου, και κατ’ επέκταση για τη διασφάλιση της ύπαρξης της ανθρωπότητας στο σύνολό της. Δεν θα σταματήσουν απλώς την επικίνδυνη επέκταση του Τρίτου Παγκόσμιου Πολέμου και την καταστροφή όλων των βάσεων ζωής. Χτίζοντας τη δημοκρατική νεωτερικότητα, θα καταδικάζουν όλο και περισσότερο τη λογική της εξουσίας και του κράτους στην ασημαντότητα. Όσο πιο γρήγορα οι διεθνείς δημοκρατικές δυνάμεις ξεκινήσουν αυτό το έργο, τόσο πιο γρήγορα θα τελειώσει ο Τρίτος Παγκόσμιος Πόλεμος και θα ανοίξει ο δρόμος για μια παγκόσμια δημοκρατική αφύπνιση.

| Πηγές |

- (1) <https://www.theguardian.com/world/2021/jan/20/china-revives-conspiracy-theory-of-us-army-link-to-covid>
- (2) Abdullah Öcalan, *Sociology of Freedom*, PM Press, 2019, P. 87
- (3) <https://en.wikipedia.org/wiki/BlackRock>
- (4) https://content.time.com/time/specials/packages/article/0,28804,2111975_2111976_2112006,00.html
- (5) <https://dazeinfo.com/2019/10/24/amazon-revenue-worldwide-by-year-graphfarm/>
- (6) Abdullah Öcalan, *Sociology of Freedom*, PM Press, 2019, P. 87
- (7) Abdullah Öcalan, *Sociology of Freedom*, PM Press, 2019, P. 88
- (8) Abdullah Öcalan, *Sociology of Freedom*, PM Press, 2019, P. 88
- (9) <https://www.ipsos.com/de-de/das-misstrauen-ist-gross-populismus-und-politikverdrossenheit-deutschland-und-der-welt>
- (10) Abdullah Öcalan, *Sociology of Freedom*, PM Press, 2019, P. 91
- (11) <https://www.verivox.de/internet/nachrichten/streaming-jugendliche-nutzen-netflix-co-teils-ueber-fuenf-stunden-pro-tag-1119248/>
- (12) Abdullah Öcalan, *Sociology of Freedom*, PM Press, 2019, P. 94
- (13) Abdullah Öcalan, *Sociology of Freedom*, PM Press, 2019, P. 97
- (14) <https://www.theguardian.com/money/2019/apr/17/who-owns-england-thousand-secret-landowners-author>
- (15) <https://www.agrarheute.com/management/finanzen/besitzt-meisteland-usa-bill-gates-gehört-dazu-589211>
- (16) <https://de.statista.com/statistik/daten/studie/37091/umfrage/laender-mit-der-hoechsten-arbeitslosenquote-seit-1998/>
- (17) <https://www.who.int/news/item/06-07-2022-un-report--global-hunger-numbers-rose-to-as-many-as-828-million-in-2021>
- (18) Abdullah Öcalan, *Sociology of Freedom*, PM Press, 2019, P. 98
- (19) https://www.federalreserve.gov/releases/g17/100_years_of_ip_data.htm
- (20) <https://www.iea.org/reports/global-energy-review-co2-emissions-in-2021-2>
- (21) <https://news.un.org/en/story/2022/07/1122272>
- (22) Abdullah Öcalan, *Sociology of Freedom*, PM Press, 2019, P. 113
- (23) <https://www.un.org/development/desa/en/news/population/2018-revision-of-world-urbanization-prospects.html>
- (24) Abdullah Öcalan, *Sociology of Freedom*, PM Press, 2019, P. 119
- (25) Abdullah Öcalan, *Sociology of Freedom*, PM Press, 2019, P. 120
- (26) https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_by_public_sector_size

(27) Abdullah Öcalan, *Sociology of Freedom*, PM Press, 2019, P. 124 - 125

(28) https://www.destatis.de/DE/Themen/Gesellschaft-Umwelt/Bildung-Forschung-Kultur/Schulen/_inhalt.html

(29) <https://www.bpb.de/kurz-knapp/zahlen-und-fakten/soziale-situation-in-deutschland/61669/studierende/>

(30) <https://www.freie-alternativschulen.de/index.php/startseite/ueber-uns/daten-und-fakten>

(31) Abdullah Öcalan, *Sociology of Freedom*, PM Press, 2019, P. 127

(32) <https://www.sipri.org/publications/2022/sipri-fact-sheets/trends-world-military-expenditure-2021>

(33) Abdullah Öcalan, *Sociology of Freedom*, PM Press, 2019, P. 129

Ο Τρίτος Παγκόσμιος Πόλεμος διαμορφώνει τον κόσμο μας σήμερα. Ως δημοκρατικές δυνάμεις ανά τόπο, χώρα, ήπειρο και σε ολόκληρο τον κόσμο αντιμετωπίζουμε προκλήσεις για την κατανόηση των πολιτικών εξελίξεων και την εξεύρεση μιας αποτελεσματικής απάντησης. Στο παρών κείμενο, επιχειρούμε να παρουσιάσουμε τα βασικά κίνητρα και τις συγκρούσεις των δυνάμεων της καπιταλιστικής νεωτερικότητας στον Τρίτο Παγκόσμιο Πόλεμο και να ορίσουμε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του και τη διάκρισή του από τους προηγούμενους παγκόσμιους πολέμους. Θα δείξουμε επίσης τρόπους με τους οποίους οι δημοκρατικές δυνάμεις του κόσμου μπορούν να αξιοποιήσουν την αναπόφευκτη συμμετοχή τους σε αυτόν τον πόλεμο για την οικοδόμηση μιας εναλλακτικής λύσης απέναντι στην καπιταλιστική νεωτερικότητα και για την επίλυση των τεράστιων κοινωνικών προβλημάτων του 21ου αιώνα.

email: info@democraticmodernity.com
website: <https://democraticmodernity.com/>